

'98

வார்டிக வார்டால ஸஹ டிஶுதி
வருடாந்த ஆண்டறிககை
Annual Report and Accounts

ARA-019

பாறிக ப்லப ஸதிபந் பர்஢ேஶு ஸஹ ஸவ்ர்டிவ தி஢ேர்ஶிதா஢த஢஢
தேஶிய நீரியல்வள ஆராய்ச்சி அபிவிருத்தி முகாமை
NATIONAL AQUATIC RESOURCES RESEARCH & DEVELOPMENT AGENCY

වාර්ෂික වාර්තාව සහ ගිණුම්

1998

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන
නියෝජිතායතනය,
කාක දූපත,
මට්ටක්කුලිය,
කොළඹ - 15.

සෘජු පිටපත් කිරීම සහ මුද්‍රණය:
රජයේ මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාව
පානඵව, පාදක්ක සහ 130 සී, පාගොඩ පාර, පිටකෝට්ටේ.

පටුන

	පිටු
01. සමුද්‍රජීව සම්පත් අංශය.	05
02. ගොඩනර ජලජ සම්පත් හා ජලජීව වගා අංශය.	10
03. ධීවර තාක්ෂණික අංශය.	21
04. සාගර විද්‍යා අංශය.	23
05. ජාතික ජලශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය.	25
06. සමාජ, ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ අංශය.	28
07. පසු අස්වනු තාක්ෂණික අංශය.	30
08. පරිසර අධ්‍යයන අංශය.	41
09. සුස්තකාල හා තොරතුරු අංශය.	44
10. පරිපාලන අංශය.	47
11. විගණකාධිපති වාර්තාව.	55

සමුදායී සම්පත් අංශය.

වැඩ සටහන 1 : ධීවර සම්පත් තක්සේරු කිරීම හා කළමනාකරණය.

හේතුව : ශ්‍රී ලංකාවේ විශාල උපනිතල මත්ස්‍ය සම්පත් පිළිබඳ සමීක්ෂණය හා අධ්‍යයනය.

ක්‍රියාකාරකම 1: ලොග්පොත් වල තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් අක්වෙරළේ බහුදින ධීවර කර්මාන්තය අධ්‍යයනය කිරීම.

ප්‍රතිඵල, සොයා ගැනීම් හා ප්‍රතිලාභ.

- බහුදින ධීවර කර්මාන්තයෙහි යෙදෙන ධීවර යාත්‍රා ප්‍රමාණය 1700 ක් පමණ වේ. පසුගිය වසර දෙක පුරා ඒවා විසින් වසරකට ධුනා හා අනෙකුත් උපනිතල මසුන් ටොන් 65,000 - 70,000 ක ප්‍රමාණයක් ගොඩ බා ඇත.
- ශ්‍රී ලංකාවේ අන්‍ය ආර්ථික මුහුදු කලාපයෙන් බැහැර ප්‍රදේශයේ ධීවර පන්තියේ යෙදෙන බහු දින ධීවර යාත්‍රා වලින් 67% අන්තර්ජාතික මුහුදු ප්‍රදේශයේ හෝ අසල්වැසි රටවලට අයත් (සෝමාලියාව, සී ෂෙල්ස්, බංග්ලාදේශය, අන්දමන් දූපත්, චොගොස් දිවයින හා ඉන්දියාව) මුහුදේ ධීවර පන්තියේ යෙදෙන බවට වාර්තා විය.
- මාලදිවයින හා ඉන්දියාව හරහා (ලකදිවි හා මිනිකොයි) මුහුදු ගමන් වල යෙදීමට හැකියාව අඩුකම එම මත්ස්‍ය බිම්වලට ලගා වීමට ඇති ප්‍රධානතම බාධාව බව පෙනේ. ප්‍රධාන ලෙසම මාලදිවයින හා ඉන්දියාව වැනි අසල්වැසි රටවල් ඔවුන්ට අයත් මුහුදේ දැඩි සෝදිසි මෙහෙයුම් දියත් කර තිබීම නිසා, එම මුහුදු මග හරිමින් සිය මත්ස්‍ය බිම් කරා ලගා වීමට බෝට්ටුවලට අමතර දින 6-7 යාත්‍රා කරන්නට සිදුවේ.

ක්‍රියාකාරකම 2 : විශාල උපනිතල මත්ස්‍ය සම්පත් අධ්‍යයනය.

- 1998 වසරේ මුලු වාර්ෂික විශාල උපනිතල මත්ස්‍ය අස්වැන්න ටොන් 114,544 ක් විය.
- 1997 වසරට වඩා 1998 දී වෙරළාසන්න ධීවර කර්මාන්තයේ 26% ක නිෂ්පාදනයේ වැඩිවීමක් දක්නා ලදී. එම කාලයේම අක්වෙරළ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය 9% කින් පහත වැටිණි.
- කලක් තිස්සේ බහුදින යාත්‍රා වල අමතර ආම්පන්නයක් ලෙස වට දැල් භාවිතය ක්‍රමයෙන් ජනප්‍රිය විය. 1997 වාර්තා වූ අගයට වඩා 1998 දී කුඩා ධුනා විශේෂවල නිෂ්පාදනය වැඩිවීමට මින් බලපෑමක් වන්නට ඇත.
- කුඩා ධුනා සම්පත් වල මනා කළමනාකරණය හා තාර්කික භාවිතය සඳහා කළමනාකරණය ක්‍රමෝපායයන් සකස් කිරීමට වට දැල් ධීවර කර්මාන්තයට අදාළ තොරතුරු, ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයට ලබාදෙන ලදී.

- කලාපීය මට්ටමින් විශාල උපනිතල මත්ස්‍ය සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා අයි.ඕ.ටී.සී. ආයතනය වෙත එම ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ තොරතුරු ලොග්පොත් වැඩසටහන හා එක්ව ඉදිරිපත් කරන ලදී.

තේමාව : ශ්‍රී ලංකාවේ කුඩා උපනිතල මත්ස්‍ය සම්පත් තක්සේරු කිරීම.

බෝට්ටු ගමනකට ලැබුණු උපරිම මධ්‍යන්‍ය වාර්ෂික මත්ස්‍ය අස්වැන්න වූ බෝට්ටු ගමනකට කි. ග්‍රෑ. 66.6 වන අගය මීගමුවෙන් ද, බෝට්ටු ගමනකට කි. ග්‍රෑ. 45.9 කඵතරින් ද, බෝට්ටු ගමනකට කි. ග්‍රෑ. 42.9 මාතරින් ද, වාර්තා විය. අවමය වූ බෝට්ටු ගමනකට කි. ග්‍රෑ. 17.03 තංගල්ලෙන් වාර්තා විය. සියලු ප්‍රදේශ ඒකාබද්ධව ගත් කල වාර්ෂික මධ්‍යන්‍යය බෝට්ටු ගමනකට කි. ග්‍රෑ. 50.69 (කල්මුණේ යාන්ත්‍රික පාරම්පරික යාත්‍රා රහිතව) සහ බෝට්ටු ගමනකට කි. ග්‍රෑ. 44.2 (කල්මුණේ යාන්ත්‍රික පාරම්පරික යාත්‍රා සහිතව) විය.

බෝට්ටු ගමනකට කි. ග්‍රෑ. 22.24 වන ඉහළම අසුවීමේ සීඝ්‍රතාවය කල්මුණෙන් වාර්තා වූ අතර, බේරුවල, තංගල්ල හා මාතරින් පිළිවෙලින් කි. ග්‍රෑ. 7.7, 6.2 හා කි. ග්‍රෑ. 5.6 බැගින් වාර්තා විය.

සියලු ප්‍රදේශවලට මධ්‍යන්‍යය, බෝට්ටු ගමනකට කි.ග්‍රෑ.9.13 ලෙස ඇස්තමේන්තු කෙරිණි. බේරුවල, තංගල්ල හා මාතර සඳහා තක්සේරුගත අසුවීමේ සීඝ්‍රතා පිළිවෙලින් 1983 - 1998 කාලසීමාව සඳහා බෝට්ටු ගමනකට 71.3, 9.67 හා කි.ග්‍රෑ.7.23 විය. පසුගිය වසර 15 තිස්සේ මෙම යාත්‍රා / ආම්පන්න සංයුක්තය සඳහා මත්ස්‍ය සුලභතාවය අඩු වී ඇති බව මෙයින් විදහා දැක්වේ.

ක්‍රියාකාරකම 3 : මයිටොකොන්ඩ්‍රියල් ඩී.එන්.ඩී. යොදා *Amblygaster sirm* ගහණ විශ්ලේෂණය කිරීම.

මීගමුව (එන් = 24), බේරුවල (එන් = 18), තංගල්ල (එන් = 35) හා මඩකලපුවෙන් (එන්= 9) ලබාගත් නියැදි මත තීර ගැන්වූණු මෙම අඩවි 9 එක් එක් අවරෝධිත පිරිණයන් සඳහා වන බැඳුම් රටාවන්හි විචලනයන් නොපෙන්වයි. විවිධ වෙරළාසන්න පරිසරයන් තුළ ඇති ගහණ සමාන මාතෘ ප්‍රභේදයකට අයත් වීමේ සම්භාවිතාවක් ඇති බව මින් පෙනේ. ඉහත සොයා ගැනීම තහවුරු කිරීම සඳහා විශාලතය කල බණ්ඩක වල අනුපිළිවෙල අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා තවදුරටත් අධ්‍යයනය සිදු කෙරෙයි. එම නිසා මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළ කාර්යයන් 1999 වසරේදීද සිදුවනු ඇත.

තේමාව : ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර, දකුණු දිග හා නැගෙනහිර දිග වෙරළාසන්නයේ පත්ලේ සරන මත්ස්‍ය සම්පත් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය අධ්‍යයනය හා සම්බන්ධය.

- වයඹ දිග හා දකුණු දිග යන ප්‍රදේශ උදෙසා බහුදින ධීවර කටයුතු වල ධීවර ආයාසය වැඩිවීමක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. පත්ලේ සරන මත්ස්‍ය සම්පත් සොයා ධීවර යාත්‍රා 12 ක් වර්ෂය පුරා බහුදින ධීවර කටයුතු දියත් කර තිබූ අතර, තවත් බෝට්ටු 50-60 ක් ජනවාරි සිට අප්‍රේල් දක්වා සෘතුවේ මුහුදු යෑම සිදු කෙරිණි. ඒවායින් සමහරක් ලංකාවේ අනන්‍ය ආර්ථික මුහුදු කලාපයෙන් බැහැර පත්ලේ සරන මත්ස්‍ය සම්පත් සොයා දිගු ගමන් දියත් කර තිබිණි.

- ආලෝක ආකර්ශක සහිතව රාත්‍රී කාලයේ හෝ ආලෝක ආකර්ශක රහිතව දිවා කාලයේ හෝ දෙආකාරයෙන්ම හෝ මරුවැල් පත්නය භාවිතයෙන් ප්‍රධාන වශයෙන්ම බහුදින ධීවර කර්මාන්තය සිදු කෙරේ.
- වයඹ ප්‍රදේශයේ අර්ධ පත්ලේ සරන විශාල කැරැන්ගිඩ වර්ගයට අයත් මසුන් ඇල්ලීම සඳහා තිරස් මරුවැලක් සැලසුම් කරන ලදී.
- වසර පුරා වෙරළාසන්න දිගේ ක්‍රියාත්මක වන කුඩා යාත්‍රා වල ධීවර ආයාසය නොවෙනස්ව පැවති අතර, මීගමුව, හලාවත, කල්පිටිය හා හම්බන්තොට වැනි ප්‍රදේශවලට වැඩියෙන් කේන්ද්‍රගතව තිබිණි.

තේමාව : හලාවත ඉස්සන් කර්මාන්තය පිළිබඳ ජෛව ආර්ථික අධ්‍යයනය.

- කලපුව ඇතුළත ඉස්සන් ධීවර කර්මාන්තයේ යෙදෙන ප්‍රධාන ආම්පන්න වල තක්සේරුගත මධ්‍යන්‍ය අසුවීමේ සීඝ්‍රතා (ට්‍රැමල් දැල් හා කරමල් දැල්) පිළිවෙලින් දිනකට / යාත්‍රාවට කි.ග්‍රෑ. 2.28 හා දිනකට යාත්‍රාවට කි.ග්‍රෑ. 5.56 ක් විය. හලාවත කලපුවේ ඇස්තමේන්තුගත වාර්ෂික නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 14.06 ක් විය.
- හලාවතින් ඔබ්බෙහි නොගැඹුරු වෙරළාසන්න මුහුදේ ඉස්සන් ධීවර පත්නයට යෙදවෙන ප්‍රධාන ආම්පන්න වල (ට්‍රැමල් දැල් හා කරමල් දැල්) ඇස්තමේන්තුගත මධ්‍යන්‍ය අසුවීමේ සීඝ්‍රතා පිළිවෙලින් දිනකට / යාත්‍රාවට කි.ග්‍රෑ. 6.68 හා දිනකට / යාත්‍රාවට කි.ග්‍රෑ. 8.26 විය. හලාවතින් ඔබ්බෙහි නොගැඹුරු වෙරළාසන්න මුහුදේ පාරම්පරික ඉස්සන් ධීවර කර්මාන්තයේ තක්සේරුගත වාර්ෂික නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 72 ක් විය.
- හලාවත කලපුවේ මුළු නිෂ්පාදනයෙන් බර අනුව 13% කට පමණ ඉස්සන් දායක වෙයි. ප්‍රධාන වර්ග වන්නේ *Penaeus indicus*, *Penaeus monodon*, *Penaeus semisulcatus* හා *Penaeus merguensis* ය. මීට අමතරව අගුළුවන්, මඩ කකුළුවන් කලපුවේ මුළු නිෂ්පාදනයෙන් 56% ක් පමණ දායක වෙයි.

තේමාව: ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර හා දකුණු වෙරළ තීරයන්හි කලපු / මෝය ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය අධ්‍යයනය.

කලපු ධීවර කර්මාන්තය ධීවර ක්‍රම 25 කින්, යාත්‍රා 1200 කින්, ධීවරයින් 10,000 කින් සහ ලොකු කුඩා මත්ස්‍ය නොටුපල 66 කින් සමන්විතය. මුළු කලපුවේම මසුන් හා ඉස්සන් සඳහා ප්‍රමුඛතම ධීවර පත්ත ක්‍රමය වනුයේ ට්‍රැමල් දැල ඵලිමය.

කලපුවේ වාර්ෂික ඉස්සන් හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් ටොන් 750 හා ටොන් 1500 ක් වේ.

වැඩසටහන: සමුද්‍ර ක්ෂීරපායීන්, කැස්බෑවුන් හා අනෙකුත් ජීවීන් පිළිබඳ අධ්‍යයනය.

තේමාව : දාර කැස්බෑවුන්ගේ කැදලි තැනුම් සංඛ්‍යාතය අධ්‍යයනය කිරීම හා උස්සන්ගොඩ වෙරළේ (හම්බන්තොට) තත් ස්ථානීය කැදලි ආරක්ෂක වැඩ පිළිවෙලක් දියත් කිරීම.

සියළු කැස්බෑවුන් වර්ගවල තැනුම් සංඛ්‍යාතය කැදලි තැනීම් 10 ක් වූ අතර, මුළු කැදලි ප්‍රමාණයෙන් (කැදලි 60) අඩක් තනන ලද්දේ ඔටගෙඩි කැස්බෑවුන් විසිනි.

වර්ධන සීඝ්‍රතාව තක්සේරු කිරීම.

උපතින් පසු පලමු වසරේදී ඔලිව් රිඩ්ලි කැස්බෑවුන්ගේ (*Lepidochelys olivaciae*) වර්ධන සීඝ්‍රතාවය මාසයකට සෙ.මී. 1.3 ද, වසරකට සෙ.මී. 15.6 ද වේ.

උපතින් පසු පලමු වසරේදී ඔටගෙඩි කැස්බෑවුන්ගේ (*Caretta caretta*) වර්ධන සීඝ්‍රතාවය මාසයකට සෙ.මී. 1.9 ද, වසරකට සෙ.මී. 22.8 ද වේ.

උපතින් පසු තෙවන වසරේදී ඔටගෙඩි කැස්බෑවුන්ගේ (*Caretta caretta*) වර්ධන සීඝ්‍රතාවය මාසයකට සෙ.මී. 1.00 ද, වසරකට සෙ.මී. 12.00 ද වේ.

ප්‍රකාශන:

අමරසූරිය, ඩී. (1998). කැස්බෑ බිජු රක්ෂිතාගාර. ශ්‍රී ලංකාවේ කැස්බෑ සත්ව සංහතියට වාසිදායක ද, හානිකර ද? ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමය, 4 වන වාර්ෂික සැසිවාරය.

ජයවර්ධන, පී.ඒ.ඒ.ටී. හා ආචාර්ය ඩී.එස්.ජයකොඩි (1998). ශ්‍රී ලංකාවේ හලාවතට ඔබ්බෙන් නොගැඹුරු වෙරළාසන්න මුහුදේ පාරම්පරික කුඩා සිඳුරු කරමල් දැල් ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ අධ්‍යයනය. ශ්‍රී ලංකා ජර්නල් ඔෆ් ඇක්වටික් සයන්ස් 03. (1998) : 27-41.

ජයවර්ධන, පී.ඒ.ඒ.ටී. හා ආචාර්ය පී.දයාරත්න (1998) ශ්‍රී ලංකාවේ කන්දකුලියට ඔබ්බෙන් මුහුදේ පියාමැස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය සම්බන්ධ මූලික විශ්ලේෂණයක්. සිලෝන් ජර්නල් ඔෆ් සයන්ස් (ජීව විද්‍යා) වෙට්ම 26.

ජයවර්ධන, පී.ඒ.ඒ.ටී. හා ආචාර්ය පී.දයාරත්න (1998). ශ්‍රී ලංකාවේ පුත්තලම් කලපුවේ පෘතුගීසි බොක්කෙහි කෙටි නාසා කාරල්ලා *Leiognathus brevicotris* (Valenciennes) මත්ස්‍යාගේ ගහණ ගති විද්‍යාව. එෂියන් ෆිෂරිස් සයන්ස්. 10 (1998) 189-200.

ජයවර්ධන, පී.ඒ.ඒ.ටී. හා ආචාර්ය පී.දයාරත්න (1998). ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ දිග වෙරළාසන්න ජලයේ ට්‍රෝල් ධීවර කර්මාන්තය සම්බන්ධ අධ්‍යයනය. සිලෝන් ජර්නල් ඔෆ් සයන්ස් (ජීව විද්‍යා) වෙළුම 26.

ඕමන්, එම්.සී. , ඒ.රාජසූරිය හා එස්.ස්.චෝසන් (1998) වාසස්ථාන ව්‍යුහය හා මිනිස් බාධා කිරීම් වල ජෛව දර්ශක සේ පනාවන් (*Chaetodontidae*) භාවිතා කිරීම. ජර්නල් ඔෆ් ද හිසුමන් එන්වයිමන්ට්. වෙළුම XXVII පිටු. 708-716.

රාජසූරිය, ඒ. සහ ඩී.සී.ලේවා, එම්.ඩබ්ලිව්.ආර්.එන්. 1998. ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර, නිරිතදිග හා දකුණු වෙරළ තීරයන්හි එල්ලෙන පරවල ගෛලමය කොරල්, 6 වන අන්තර් ජාතික කොරල් පර සමුළුවේ සැසි වාර්තාව. ඔස්ට්‍රේලියාව. 3 පිටු, 287-296.

රාජසූරිය, ඒ. සහ ඒ.ටී.මයට් 1998. දකුණු ආසියාවේ කොරල්පර වල වර්තමාන තත්වය. සී.ආර්.විල්කින්සන් ගේ (සංස්) ලෝකයේ කොරල්පර වල තත්වය : 1998 ඔස්ට්‍රේලියානු සාමුද්‍රික විද්‍යා ආයතනය, පිටු : 184.

රාජසූරිය, ඒ., මනිකු, එම්.එච්.සුබ්‍රමානියන්, බී.ආර්. හා ජේ.රුකන්ස්, 1998. දකුණු ආසියාවේ කොරල්පර පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණය හා තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා කළමනාකරණ පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය පිළිබඳ විමසුමක්. පත්‍රිකාව අන්තර්ජාතික නිවර්තන කලාපීය සාමුද්‍රික පරිසර පද්ධති කළමනාකරණ සමුළුවේදී ඉදිරිපත් කරන ලදී. 1998 නොවැම්බර් 23-26. වූන්ස්විල්, ඔස්ට්‍රේලියාව.

රාජසූරිය, ඒ., ඕමාන්, එම්.සී. හා ජෝන්ස්ටන්, ආර්. 1998. වයඹ දිග ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි කොරල් හා වැලිගල් පර වාසස්ථාන : කොරල් ප්‍රජාවන්හි ව්‍යාප්ති රටා. හයිඩ්‍රොබයොලොජියා. 362 : 31-42.

රාජසූරිය, ඒ., ඕමාන්, එම්.සී. හා ස්වෙන්සන්, එස්. 1998. දකුණු දිග ශ්‍රී ලංකාවේ කොරල් හා ගල්පර වාසස්ථාන : කොරල් ප්‍රජාවන්හි ව්‍යාප්ති රටා. ඇම්බියෝ. වෙළුම 27. අංක 8. පිටු : 723-228.

ගොඩනර ජලජ සම්පත් හා ජලජීවී වගා අංශය.

වැඩ සටහන 1 : ඉස්සන් වගාව හා සම්පත් කළමනාකරණය.

ව්‍යාපෘති නේමාව : යෝධ මිටිදිය ඉස්සා (*Macrobrachium rosenbergii*) වගා කිරීම හා කීටයන් ඇති කිරීම සඳහා තාක්ෂණය වර්ධනය කිරීම.

පරිසරයෙන් අල්ලා ගන්නා ලද මව් ඉස්සන් තුළ බැක්ටීරියා රෝගවල රෝග ලක්ෂණ ප්‍රකට විය. බිජු රැකුම් ටැංකි වලට මෙම ඉස්සන් දමන්නට පෙර උන්ට ප්‍රතිකාර කලත්, කීටයන්ගේ සෞඛ්‍යයට මේවා බලපා ඇති බව පෙනිණි. බිජුවල සිට පළමු කීට අවධිය දක්වා නොනැසී ප්‍රතිශතය 90% ලෙස පැවතෙමින් බිත්තර බිදීමේ ප්‍රතිශතය හොඳ තත්වයක පැවතියත්, කීටයන් දුර්වල තත්වයක විය. බොහොමයක් පර්යේෂණ වලදී සජීව ආහාර පරිභෝජනයට ගත හැකි හතරවන කීට අවධිය දක්වා කීටයන් ජීවත් වූ නමුත් ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය අඩු විය. හරිත ජල ක්‍රමය යොදා කළ පර්යේෂණයේදී කීටයන්, පසු කීට අවධිය දක්වා ජීවත් වූ නමුත් නොනැසෙන ප්‍රතිශතය ඉතා අඩු විය. (0.02%) නොනැසෙන ප්‍රතිශතය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පිලියම්කාරක විසඳුම් පිලිබඳ පර්යේෂණ සිදු කෙරෙමින් පවතී.

වර්ධනය හා සුදු පුල්ලි රෝගය හා අනෙක් රෝග හට ගැනීමේ අවදානම කෙරෙහි වෙණතාවයේ බලපෑම.

දහසට කොටස් 35 ට වඩා ඉහළ වෙණතා මට්ටම්වල රෝපිත ඉස්සන්ගේ විවිධ රෝග ලක්ෂණ හට ගැනීම හා වෙණතාවය හා එම රෝග ලක්ෂණ අතර සබඳතාවය පිලිබඳ අධ්‍යයනයක් දියත් කරන ලදී. ඉහළ වෙණතා තත්ව යටතේ වර්ධනය බාල වුවත්, ඉහළ වෙණතාවයේ ඇති කරන ලද ඉස්සන්ගේ වර්ධනය අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් නොමැති බව ඉන් හෙළි විය.

සුදු පුල්ලි රෝගය හටගැනීමේ අවස්ථාවන්හි සැලකිය යුතු වෙනසක් පැවති අතර, ඉහළ වෙණතා තත්ව යටතේ එය අඩුවිය. කථා කරමල් හට ගැනීමද වෙණතාවය හා ධන සහසම්බන්ධයක් දැක්වූ අතර, දහසට කොටස් 64 ට ඉහළදී විශාල මරණ අනුපාතයකට හේතු විය. අනෙක් සුළඟ ලක්ෂණ වූයේ ප්‍රමාණයේ වෙනස්කම්, වලිග කුණුවීම, බහිර් පරපෝෂිතයින්, පෘෂ්ඨයට ඇඳුණු ජීවීන් හා කවචයේ තුවාල හා කථා පැල්ලම් ය. කෙසේ වෙතත් මෙම ලක්ෂණ වෙණතාවය හා සැලකිය යුතු සම්බන්ධතාවයක් නොදැක්වීය.

අර්ධ සංවෘත හා පූර්ණ ප්‍රතිවක්‍රියකරණ පද්ධති වලට සම්බන්ධ අධ්‍යයන ඉදිරියට කරගෙන යන ලදී. බැක්ටීරියා හා බහිර් පරපෝෂිතයන් ගේ ආසාදන හේතුවෙන් හටගන්නා රෝග ලක්ෂණ වර්ධනයෙහි ලා ප්‍රතිවක්‍රියකරණ පද්ධති උපරිම කාර්යක්ෂමතාව දක්වයි. සෘජු හුවමාරු පද්ධති හා සසඳන විට, ආවහන ජලයට පිලියම් කිරීමේ පහසුකම් සහිත ඉස්සන් වගා පද්ධති ඉහත ලක්ෂණ මර්ධනයට වඩාත් කාර්යක්ෂම වේ. ගොවිපල කාර්ය සාධනය සලකන විට පිලියම්කාරක පද්ධති සහිතව ක්‍රියාකරන ගොවිපල වල වර්ධනය, නිෂ්පාදනය හා ආහාර පරිවර්තන සීඝ්‍රතාවය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ඇති බව සොයා ගන්නා ලදී. ඉස්සන් අස්වැන්නේ ගුණාත්මක තත්වයට බලපාන තීරණාත්මක පාලක ලක්ෂ්‍ය කිහිපයක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

ඉස්සන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය මත ජල කළමනාකරණ පද්ධතිය මගින් ඇතිවන බලපෑම ඇගයීම සඳහා, විවිධ ජල කළමනාකරණ පද්ධති භාවිතා කිරීමේ පදනම මත ඉස්සන් ගොවිපල 3 ක් තෝරා ගන්නා ලදී.

1997 අගෝස්තු මාසයේ සිට 1998 ඔක්තෝබර් දක්වා සති දෙකකට වරක් වර්ධක පොකුණු වල ඉස්සන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය හා ජලයේ ගුණාත්මය අධ්‍යයනය කරන ලදී. සෑම ගොවිපලකින් වර්ධක පොකුණු 5 ක් බැගින් මේ කටයුත්තට යොදා ගැනිණි. සෑම නියැදි ගන්නා දිනකම සෑම පොකුණකින්ම ගත් නියැදි පී.සී.ආර්. භාවිතයෙන් “පද්ධතික බහිස්වර්ෂීය බැක්ටීරියා වෛරසය” සඳහා පෙලගැන්වීමට යොදන 70% ඇල්කොහොල් ද්‍රාවණයේ බහා සංරක්ෂණය කරන ලදී. තෝරාගන්නා ලද ගොවිපල 3 හි බිජු රක්ෂිතාගාර අවධියේ පෙලගැන්වීම සිදු කරන ලදී. පී.සී.ආර්. පර්යේෂණාගාරයක් ඉදි කරන ලදී.

වැඩ සටහන 2 : විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව.

තෝරාගත් ප්‍රදේශවල ආවේණික මිරිදිය විසිතුරු මත්ස්‍ය සම්පත් ඇගයීම හා මසුන්ගේ රුදවුම් අභිජනනය සිදු කිරීම සඳහා දෙමාපිය ගහණයක් ගොඩ නැගීම.

බොහෝ ස්ථානවල නියැදි ගන්නා විට ලද ප්‍රධාන අසුවීම *'Danio malabaricus'* ගෙන් සමන්විත බව දක්නා ලදී. නිරීක්ෂණය කළ සාමාන්‍ය ප්‍රවණතාවය වූයේ, *'D. malabaricus'* හා *'P. Vittatus'* වැඩිවන සංඛ්‍යාවලින් සිටින බවයි. එසේම *'Danio pathirana'* හි වල් ගහණ වල ක්‍රමික වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

වෙරි පැහැති *'Puntius titteya'* ස්ථාන එකක දෙකක පමණක් දක්නට ලැබුණු අතර, ඒ ද ඉතා සීමිත සංඛ්‍යා වලිනි. ඕනෑම විශේෂිත ස්ථානයක *'P. nigrofasciatus'* ගේ සංඛ්‍යාව කාලය සමග අඩුවන්නට හැරෙන බව පෙනිණි. අදාළ ස්ථාන වලට නිතිපතා යෑමෙන් පසුව වුවද *'P. asoka'* විශේෂයේ දක්නට ලැබුණේ ඉතා අඩු නියැදි ගණනක් පමණි.

ව්‍යාපෘතිය ඇරඹුණු කාලයට වඩා ක්‍රම ක්‍රමයෙන් දියපහරවල් වල රොන්මඩ තැන්පත් වන බවත්, බොරගතිය වැඩිවන බවත් පෙනිණි.

මෙම පාරිසරික සම්පත් වල අගයත්, ඉදිරි පරම්පරා සඳහා ඒවා සුරැකීමේ වැදගත්කමත්, නාරා නිලධාරීන් විසින් ගම්වැසියන්ට පැහැදිලි කරන ලදී. ගම් මට්ටමේදී සම්පත් සුරැකීම වැඩ සටහනට දායක වීමට බහුතරය කැමැත්ත පල කළහ.

P.titteya, P.nigrogrfasciatus, P.cumingii, P.bandula, P.bimaculatus, Danio Pathirana, Belontia signata, හා *Malpulutta kretseri* සමග අභිජනන පරීක්ෂණ සාර්ථකව සිදු කරන ලදී.

Rasbora raterifloris විශේෂය සංවේදී බවත්, දිග කාලයක් පුරා ප්‍රවාහනය උන්ට උසුලාගත නොහැකි ජීවනයක් බවත් අනාවරණය විය.

සමාජ ආර්ථික අංශ වලට විශේෂ අවධානය සහිතව දකුණු පලාතේ අභ්‍යන්තර ජල ස්කන්ධවල විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව පිළිබඳ පරීක්ෂණය.

මෙතෙක් රැස්කර ගන්නා ලද ජල ගුණාත්මක තත්ව පරාමිතීන්ට අනුව මෙම තෝරාගත් ජල ස්කන්ධයන් මත්ස්‍ය වගාවට සුදුසු ය.

ඇඟිල්ලන්, ආහාරමය මසුන් හා විසිතුරු මසුන් ඇති කිරීමට විශේෂ අවධානය සහිතව වී- මත්ස්‍ය වගා පද්ධතියක් වැඩි දියුණු කිරීම.

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය වූයේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තුන්කම ය. සකස් කරන ලද කුඹුරුවලට නිලාපියා අභිජනකයින් (= 1:30) දමන ලද අතර, සහල් නිවුඩු (දේශීයව සුලභ ආහාර) දේහ බරින් 5% ක් වන ලෙසට ආහාරයට දෙන ලදී. කුඹුරේ එක් පැත්තක නිලාපියා පැටවුන් රැස් කරගත් අතර, තුන්කම වැවට (සෘතුමය වැවකි.) මෙම පැටවුන් රාශිගත කරන ලදී.

එක් කුඹුරකින් එක් සෘතුවකදී නිලාපියා පැටවුන් 980 ක් නිපදවූ අතර, ගොවියා විසින් රු.490/- ක් උපයනු ලැබිණි.

වියළි කලාපයේ මත්ස්‍ය ගොවියන් අතරට කුඹුරුවල නිලාපියා පැටවුන් නිෂ්පාදනය (ස්වාභාවිකව අභිජනනය කරන මත්ස්‍යයෙකි) හඳුන්වා දීම කළ හැක.

වැඩ සටහන 3: අභ්‍යන්තර ජලජීව වගාව හා අභ්‍යන්තර ධීවර සම්පත් කළමනාකරණය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය නැංවීම සඳහා සෘතුමය වැව් සතු ඵලදායීතා ගණනයවය.

ක්ලෝරලී සංයුතිය හා භාෂ්මිකතාව වැනි ජලකාබනික විද්‍යා පරාමිති වලින් වැව්වල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සැලකිය යුතු ලෙස පාලනය වන බව විශ්ලේෂණයෙන් දැක්විණි. ධීවරයින් සංවිධානය කරන්නට ගත් උත්සාහයන්ට පසුව අතවසර මසුන් මැරීම අවම වූ බව හෙළි විය.

වැඩ සටහන 4 : මුහුදු ජීවී වගාව.

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජා මූලික මොලස්කා වගා ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

මොරටුව ගඟ සඳහා පහුරු වගා ක්‍රමය වඩා සුදුසු ය. ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවික ඔසිස්ටර් බෙල්ලන් බිම් වැඩි දියුණු කරන ලදී. මෙම ධීවර පවුල්වල ආදායම් මට්ටම් හා සමාජීය ප්‍රතිලාභ වැඩි දියුණු කරන ලදී.

තෝරාගත් ක්වූල්දිය මත්ස්‍ය වගාවන්හි සම්ප්‍රදායික ආහාර යෙදවීමේ පිරිවැය එදායකත්වය.

මාස 04 දක්වා *Chanos chanos* ගේ, හොඳ මට්ටමක නොනැසී ජීවත්වීමක් දක්නට ලැබුණු නමුත් වර්ධන වේගය අඩුවිය. මෙම කාලය ඇතුළත මසුන් විකිණිය හැකි ශරීර ප්‍රමාණයට වර්ධනය නොවීය. අළුතින් ගොඩ නගන ලද ඇල මාර්ගවල තිබූ ඉහල ආම්ලික තත්ව (පී.එච්.පරාසය 4-5) මෙම අඩු වර්ධන වේගයට හේතුවිය.

Lates calcarifer මසුන් භාවිතා කොට කරන පර්යේෂණ සිදු කෙරෙමින් පවතී. මෙතෙක් ලද ප්‍රතිඵල වලට අනුව ඇගිල්ලන් ගේ නොනැසීමේ ප්‍රතිශතය හා වර්ධන වේගය හොඳ මට්ටමක පවතී.

මීගමු කලපුවේ වාණිජ වැදගත්කමක් ඇති මත්ස්‍ය විශේෂවල ආහාර පාරිභෝජනය.

පැය 03 කට වරක් මත්ස්‍ය නියැදි ගැනීමට දෛනික සමීක්ෂණ දෙකක් සිදුකළ අතර මත්ස්‍ය විශේෂවලට අනුව අතුනු බහත් ආශ්‍රයෙන් මසුන් විසින් ආහාරයට ගනු ලැබූ ද්‍රව්‍ය සොයා බැලීම පිණිස ජ්‍යෙෂ්ඨ අත්කර්මය විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මාසිකව දිග සංඛ්‍යාතය පිළිබඳ දත්ත රැස් කරන ලදී.

රැදවුම් තත්ව යටතේ මඩ කකුළුවන් තර කිරීමේ ආර්ථික ශක්‍යතාවය සහ උත්ගේ කිටයන් ඇති කිරීම සඳහා පිලියම් තාක්ෂණ ක්‍රමයක් වර්ධනය කිරීම.

කකුළුවන්ගේ වර්ධනය මත පෘෂ්ඨීය වර්ගඵලයෙන් ඇතිවන බලපෑම පරීක්ෂා කිරීමට කුඩු 3 ක් (මී. 2 x මී. 2 x මී.0.75) යාදන ලදී. කිට කකුළුවන් අඩුකම නිසා පරීක්ෂණය පමා විය.

කකුළු බිඳු රක්ෂිතාගාරයක් ගොඩනැගීම ඇරඹුණු නමුත් සැලැස්මේ දෝෂයක් නිසා එය නතර විය. එම නිසා 1999 වසරේදී කකුළු අභිජනනය සම්බන්ධ පරීක්ෂණ සිදු නොකිරිණි.

කල්පිටිය ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ, මුහුදු කැකිරි වගා ව්‍යාපෘතිය.

තාප උත්තේජක ක්‍රමය යොදා *H.scabra* හා *H. atra* ජනකයන් අභිජනනය කිරීමේ පරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී. ජනකයන් මෙම තාක්ෂණික ක්‍රමයට ප්‍රතිචාර දක්වන ලදී. නමුත් ජනක ගහණය දින කිහිපයක් තබා ගැනීම, එම සතුන්ගේ මරණය ඇති කළ දිලීර වර්ගයක ආක්‍රමණය නිසා අසීරු විය. මෙම ගැටළුව විසඳීමට 'ට්‍රෙෆ්ලෝන්' නම් ප්‍රබල දිලීර නාශකය ආනයනයට ඇණවුම් කරන ලදී.

වැඩ සටහන 5 : කඩොලාන හා තෙත්බිම් කළමනාකරණය.

මීගමුව කලපුවේ ද්විතියක ඵලදායකතාවයට (ධීවර) කඩොලාන හා මුහුදු තෘණබිම් පරිසර පද්ධති දක්වන දායකත්වය ගවේෂණය කිරීම.

මීගමුව කලපුවේ මුහුදු තෘණබිම් වාසස්ථාන වලින් මුහුදු තෘණ විශේෂ 06 ක් හා මහා ඇල්ගේ විශේෂ 05 ක් වාර්තා විය. ප්‍රමුඛ විශේෂය *Halophila Pinifolia* නම් වූ අතර, අඩුවෙන්ම දක්නට ලැබුණු විශේෂය *Syringodium* sp විය.

මුහුදු තෘණ බිම්වල මොලස්කා විශේෂ ප්‍රමුඛ වූ අතර, කඩොලාන පරිසරයේ සිටින ප්‍රධාන කාණ්ඩ වූයේ කකුටුවන් හා මොලස්කා විශේෂය. මෙම අධ්‍යයනය පදනම් කරගත් පර්යේෂණ පත්‍රිකා දෙකක් සුදානම් කෙරෙමින් පවතී.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාශවල ධීවර නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීමේ කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායයන් සංවර්ධනය කිරීම.

L. rohita හා *C. carpio* යන මත්ස්‍ය විශේෂ ලංකාවේ වැව් වලින් වැඩි කොටසකට යොදාගත හැකිය.

‘කිරි ඉබ්බන් වැව’ වැනි විශේෂිත ජලාශ *Catla catla* විශේෂයට අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රමාණවත් නොනැසීමේ ප්‍රතිශතයක් සහිතව මත්ස්‍ය කීටයන් ඇති කිරීම සඳහා මිනිසා විසින් නිපදවන ලද ජලජීවී ආහාර (දේශීය වශයෙන් ලබාගත හැකි අමුද්‍රව්‍ය යොදා නිෂ්පාදිත ආහාර) යෙදිය හැක.

සංවිධානය කරන ලද හා සහභාගි වූ සම්මන්ත්‍රණ / වැඩමුළු :

1. ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය සංවිධානය කළ ශ්‍රී ලංකාවේ විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව පිළිබඳ වැඩමුළුව. (09.01.1998)
2. රුහුණේ ජලජීවී වගාව සංවර්ධනය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය, මලල විද්‍යාලය, හම්බන්තොට. (10.01.1998)
3. දේශීය මත්ස්‍ය අභිජනනය පිළිබඳ වැඩමුළුව, නාරා ශ්‍රවණාගාරය. (18.02.98)
4. විසිතුරු මත්ස්‍ය රෝග පාලනය පිළිබඳ වැඩමුළුවක් සංවිධානය කෙරිණි. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමය.
5. තායිලන්තයේ පැවැති 5 වන ආසියා ධීවර සමුළුවට සහභාගි විය.
6. ‘ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා ජලජීවී වගාව’ ජාතික වැඩමුළුව, ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් සංවිධානය කරන ලදී. 1998 සැප්: 17 - 18.

7. ශ්‍රී ලංකාවේ තිරසාර ඉස්සන් වගාව ; ගැටළු හා අභියෝග.
1998 මාර්තු 26 - 27, ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හා
ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය මගින් සංවිධානය කරන ලදී.
8. 'වාරිමාර්ග පද්ධති තාක්ෂණය තුළ මත්ස්‍යයින්' පිළිබඳ වැඩමුළුව.
පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය මගින් සංවිධානය කරන ලදී.
1998 නොවැ: 26-27.
9. 'ශ්‍රී ලංකාවේ සාගර සම්පත් : පර්යේෂණය, සංවර්ධනය හා සංරක්ෂණය'
පිළිබඳ වැඩමුළුව. 1998 ඔක්තෝබර් 15.
10. 'විසිතුරු මත්ස්‍ය අපනයනයට අදාළ නිසි කළමනාකරණ ක්‍රම හා
නිරෝධායන ක්‍රම, තාරා. 1998 ජූලි 10.

ව්‍යාපෘති කටයුතු :

1. ගාල්ල, මාතර හා හම්බන්තොට යන දිස්ත්‍රික්කවලින් තෝරාගත් ධීවර
පවුල්වලට 'ශ්‍රී ලංකාවේ ද්විකපාටක හා මීරිදිය ඉස්සන් වගාව' යන මැයෙන්
දේශනයක් පවත්වන ලදී.
2. වෙන්තප්පුව හා හලාවත යන ප්‍රදේශවලින් තෝරාගත් පාසල් ගුරුවරුන් සඳහා
'ශ්‍රී ලංකාවේ ඉස්සන් වගාව' යන මැයෙන් දේශනයක් පවත්වන ලදී.
3. ගම්පොළ හා පේරාදෙණිය ප්‍රදේශයේ තෝරාගත් පාසැල් සිසුන් සඳහා 'ශ්‍රී
ලංකාවේ ජලජීවී වගා ක්‍රම' යන මැයෙන් දේශනයක් පවත්වන ලදී.
4. වන්දිකා වැව, කිරි ඉබ්බන් වැව, උඩවලවේ වැව හා මුතුකණ්ඩිය වැව ධීවර
සමිති වල සාමාජිකයන් සිව් දෙනෙකු යොදාගෙන කුඩු තුළ වගා කටයුතු සිදු
කරන ලදී.
5. 'මින් විසිතුරු වෙළඳ ප්‍රදර්ශණය - 98' උළෙලේ සංවිධායක මණ්ඩලයේ
සාමාජිකයෙකු විය. 1998 ජනවාරි 9 - 10 , බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර
සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව.
6. 'ශ්‍රී ලංකාවේ ආවේණික මසුන් අභිජනනය පිළිබඳ වැඩමුළුව' - සංවිධායක
මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකු ලෙසද, සම්පත් දායකයෙකු ලෙසද, සහභාගි විය. ශ්‍රී
ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමය හා තාරා ආයතනය මගින් සංවිධානය
කරන ලදී. තාරා ආයතනය, 1998 පෙබරවාරි 18.
7. 'ශ්‍රී ලංකාවේ විසිතුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්වය' පිළිබඳ
දේශනයක්, බණ්ඩාරනායක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී පැවැති විසිතුරු මත්ස්‍ය
වගාව පිළිබඳ සමුළුවේදී ඉදිරිපත් කරන ලදී. 1998 පෙබරවාරි 09.

8. විසිතුරු මත්ස්‍ය අභිජනනය, වගාව හා තඩත්තුව පිළිබඳ මාසික පුහුණු පාඨමාලාව නාරා ආයතනයේදී පවත්වන ලදී.
9. 'ඔස්ට්‍රේලියාවේ කුඩු තුළ මසුන් වගාව' යන මැයෙන් ආචාර්ය ජන් ගුලි විසින් නාරා ආයතනයේදී 1998 මාර්තු 05 දින පවත්වන ලද දේශනයට සහභාගි විය.
10. ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය / බී.ඕ.බී.පී.මගින් සංවිධානය කරන ලද ධීවර කළමනාකරණ වැඩමුළුව. 1998 මාර්තු 24 - 25.
11. 'විසිතුරු මත්ස්‍ය අභිජනනය, වගාව හා කළමනාකරණය' පිළිබඳ එක් දින පුහුණු පාඨමාලා දෙකක් නාරා ආයතනයේදී පැවැත්වීය.
12. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමයේ සම ලේකම් ලෙස 'ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය හා ආවේණික මිරිදිය මසුන් සුරැකීම' පිළිබඳව නුවර ප්‍රදේශයේ පාසැල් සිසුන් වෙනුවෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහනක් සංවිධානය කරන ලදී. 1998 ජූනි.
13. 1998, ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමයේ වාර්ෂික විද්‍යාත්මක සැසිය.
14. විසිතුරු මත්ස්‍ය අභිජනනය, වගාව හා කළමනාකරණය පිළිබඳ එක් දින පුහුණු පාඨමාලා දෙකක් නාරා ආයතනයේදී පැවැත්වීය.
15. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමයේ සම ලේකම් ලෙස 'ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය හා ආවේණික මිරිදිය මසුන් සුරැකීම' පිළිබඳව නුවර ප්‍රදේශයේ පාසැල් සිසුන් වෙනුවෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහනක් සංවිධානය කරන ලදී. 1998 ජූනි.
16. මහියංගනයේ පාසල් සිසුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්.
17. හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා වැඩසටහනක් ඇරඹීම සඳහා වූ, ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ රැස්වීමකට සහභාගි විය.
18. නිවර්තන කලාපීය මසුන් අපනයනකරුවන්ගේ රැස්වීම් නාරා ආයතනයේදී පැවැත්වීය.
19. හම්බන්තොට සමෘද්ධි මධ්‍යස්ථානයේ රැස්වීම. 1998 ඔක්තෝබර් 09.
20. කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සත්ව විද්‍යා විශේෂවේදී සිසුන් වෙනුවෙන් ජලජ වගාවේදී භාවිතා වන මත්ස්‍යාහාර සම්බන්ධව දේශණ හා ප්‍රායෝගික පත්ති පැවැත්වීය. 1998 ජනවාරි 28.
21. හංවැල්ල අලුත්හේතවත්තේ යෝජිත කසල රැඳවුම සඳහා වූ පාරිසරික ඇගයීම් තාක්ෂණික කමිටුවේ සේවය කරන ලදී.

22. තර්ජන ආයතනය මගින් ප්‍රතිපාදන සැපයුණු විසිතුරු මසුන් පිළිබඳ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති වල සම්බන්ධීකාරක ලෙස ක්‍රියා කරන ලදී.
23. සර්වෝදය ප්‍රාදේශීය ව්‍යාපාර සංවර්ධන සේවය මගින් සංවිධානය කරන ලදුණු මීගොඩ දී පැවැති විසිතුරු මත්ස්‍ය රෝග සායනයේදී සම්පත් දායකයෙකු ලෙස සහභාගී විය.
24. හම්බන්තොට ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන කේන්ද්‍රය වෙනුවෙන් විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාවට යෝග්‍ය බිම් ප්‍රදේශ තෝරා ගැනීමට බඳහිටිය / හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ භූමි සම්පත් සහතික සිදු කෙරිණි.
25. රත්නපුර සාන්ත ඇලෝසියස් විද්‍යාලයේ පැවැති ‘විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා කර්මාන්තය’ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනට සම්පත් දායකයෙකු ලෙස සහභාගී විය. 1998 ඔක්තෝබර් 10.
26. ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය හා ජාතික ධීවර අභ්‍යාස ආයතනය විසින් සංවිධානය කරන ලද, ජලජීව විද්‍යාඥයන් සඳහා වූ විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා පුහුණු පාඨමාලාවේ සම්පත් දායකයෙකු ලෙස සහභාගී විය. 1998 නොවැම්බර්.
27. හලාවත සමෘද්ධි ව්‍යාපාරය මගින් සංවිධානය කරන ලද ‘විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා කර්මාන්තයේ වර්ධක පද්ධති’ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනට සහභාගී විය. 1998 නොවැම්බර් 30.
28. 1998 ජනවාරි 09 දින පැවැති ‘විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව’ පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය.
29. 1998 පෙබරවාරි 18 දින නාරා ආයතනයේ පැවැති ‘දේශීය මත්ස්‍ය අභිජනනය’ පිළිබඳ වැඩමුළුව.
30. පහත සඳහන් කෙටි ග්‍රන්ථ දෙක සම්පාදනය කරන ලදී.
31. ‘මුහුදු කුඩුල්ලේ ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ අත්පොත’ විශේෂ හඳුනා ගැනීමට උපකාරී වීම හා සැකසුම්කරණයේ යෙදෙන්නන්ට විවිධ සැකසුම් ක්‍රම විස්තර කර දීම මෙම පොතින් අරමුණු කෙරිණි.
32. “මුහුදු කුඩුල්ලේ සම්බන්ධ සමාජ ආර්ථික තත්වය”
33. කන්දකුලිය ධීවර සමුපකාර සමිතියෙන් හා නොඩුවාවෙන් පැමිණි ධීවරයින් කණ්ඩායම් දෙකකට විශේෂ 8 ක් සකසන ක්‍රම පිළිබඳ අවබෝධය ලබාදෙන ලදී.
34. කප්පරතොට ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පරිපාලන කටයුතු 1998 ජනවාරි 01 දින සිට මෙතෙක් සිදු කෙරිණි.
35. 1998 අගෝස්තු 04 - 05 දිනවල ‘විසිතුරු මත්ස්‍ය අභිජනනය හා කළමනාකරණය’ පාඨමාලාවේ ප්‍රායෝගික පන්ති නාරා ආයතනයේදී පවත්වන ලදී.

- 36. 1998 ඔක්තෝබර් 27 සහ 28 දිනවල කඩොල්කැලේ ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී මිනිස් මසුන් හඳුනා ගැනීමට සුවිසක් පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන ලදී.
- 37. කප්පරතොට ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පරිපාලන කටයුතු 1998 ජනවාරි 01 දින සිට අද දක්වා සිදු කෙරිණි.
- 38. ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ අනුග්‍රහය යටතේ ඇති TCP/SRL/6614 යටතේ ඉස්සන් වගාකරුවන්ට දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහනක් පවත්වන ලදී.

ප්‍රකාශන :

ඉහත ව්‍යාපෘතියේ පර්යේෂණාත්මක සොයා ගැනීම් පහත විද්‍යාත්මක සන්නිවේදනයන් ගෙන් විස්තර සහිතව පැහැදිලි වේ.

- ආරියවංශ, කේ.ඩබ්ලිව්.එස්., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ. හා හෙට්ටිආරච්චි, කේ. (1998) සුදුපුළුලි රෝගය වැළඳුණු ඉස්සන් වගා පද්ධතිවල බැක්ටීරියා පැතිකඩ. පළමු වාර්ෂික සැසිවාරය, ශ්‍රී ලංකා සත්ව නිෂ්පාදන සම්මේලනය.
- දිසානායක, බී.එස්.සී. , ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ. හා එදිරිසිංහ, යූ. (1998) අර්ධ සුක්ෂ්ම ඉස්සන් වගා කර්මාන්තයේදී ඉස්සන්ගේ සෞඛ්‍යය හා ගොවිපල කාර්ය සාධනයට, අර්ධ සංවෘත හා පූර්ණ ප්‍රතිවක්‍රියකරණ ජල කළමනාකරණ පද්ධති මගින් ඇතිවන බලපෑම. පළමු වාර්ෂික සැසිවාරය, ශ්‍රී ලංකා සත්ව නිෂ්පාදන සම්මේලනය.
- නාරායන, එන්.එම්.එන්.කේ., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., සහ එදිරිසිංහ, යූ. (1998) ඉස්සන් ගොවිපල පිලියම්කාරක පද්ධති වල බැක්ටීරියා පැතිකඩ ඇගයීම හා ඉස්සන්ගේ සෞඛ්‍යය හා ගොවිපල කළමනාකරණය මත ‘එපිසින්’ මගින් ඇතිවන බලපෑම. පළමු වාර්ෂික සැසිවාරය, ශ්‍රී ලංකා සත්ව නිෂ්පාදන සම්මේලනය.
- කොරයා, ඒ.එස්.එල්.ඊ., හා ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ. (1998) ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කරන ලද ඉස්සන්ට සුදු පුළුලි රෝගය වැළඳීමට ඇති අවදානම හා ඉස්සන්ගේ වර්ධනයට ලවණතාවයෙන් ඇතිවන බලපෑම. පළමු වාර්ෂික සැසිවාරය, ශ්‍රී ලංකා සත්ව නිෂ්පාදන සම්මේලනය.
- කොරයා, ඒ.එස්.එල්.ඊ. හා අනෙකුත් අය (1998) ස්වයං දූෂණය : ශ්‍රී ලංකාවේ ඉස්සන් වගාවට ඇති ප්‍රධාන තර්ජනයකි. ඇම්බියෝ වෙට් 27 : 662 - 668.

වාර්තාව : ශ්‍රී ලංකාවේ ගාල්ලේ රූමස්සල බොක්කේ දුඹුරු බෙල්ලන් පහුරු මත වගාව.

- එම්.එම්.හේවාචිතාරණ, ඩබ්.එම්.ටී.බී.වත්තිනායක හා යූ.එදිරිසිංහ, 1998. ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ක්වුල්දිය සම්පත්වල හා ඉස්සන් ගොවිපල වල අපවහන ධාරාවල ක්ලෝරොෆිල් සාන්ද්‍රණය අඩු කිරීම සඳහා පැනලි ඔයිස්ටර් බෙල්ලන් '*Crassostrea madrasensis*' භාවිතය. 1998 ජූනි 23-24, SLAFAR වාර්ෂික විද්‍යාත්මක සැසිවාරය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව.
- ඩබ්.එම්.ටී.බී.වත්තිනායක, එම්.එම්.හේවාචිතාරණ, ජේ.එම්.පී.කේ.ජයසිංහ හා යූ.එදිරිසිංහ. ශ්‍රී ලංකාවේ අර්ධ සුක්ෂ්ම ඉස්සන් වගා පද්ධති වල අපවහන ජලයේ ක්ලෝරොෆිල් සාන්ද්‍රණය හා අවලම්බිත ඝන ද්‍රව්‍ය පිරිම පාලනය කිරීම සඳහා ඔයිස්ටර් බෙල්ලන්, *Crassostrea madrasensis* 5 වන ආසියානු ධීවර සමුළුව, නොවැ : 11-14, 1998. වියන් මායි, තායිලන්තය.
- ඩබ්.එම්.ටී.බී.වත්තිනායක, 1998 ශ්‍රී ලංකාවේ පුත්තලම කලපුවේ කොළ බෙල්ලන් '*Perna viridis*' පහුරු මත පර්යේෂණාත්මක මට්ටමින් වගා කිරීම.
- 1998 ජනවාරි මාසයේ 'මින් විසිතුරු' වෙළඳ ප්‍රදර්ශණය වෙනුවෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සමරු කලාපයට 'විසිතුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම' යන මැයෙන් ඉංග්‍රීසි හා සිංහල ලිපි දෙකක් සකස් කිරීම.
- නාරා සභාපතිතුමාගේ ඉල්ලීම පරිදි, 1997 හා 1998 වසර වල නාරා ආයතනයේ පැවති පුහුණු පාඨමාලා පිළිබඳ වාර්තාවක් ගරු ධීවර ඇමතිවරයාට ඉදිරිපත් කිරීම.
- හංවැල්ල අලුපොතවත්තේ යෝජිත කසල රැඳවුම සඳහා සකස් කල පරිසර වාර්තාවට ඇතුලත් වූ මිරිදිය සත්ව හා ශාක ගහණය සම්බන්ධ ඇගයීම් වාර්තාව.
- අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය සඳහා විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා අත්පොතේ, අත්පිටපතේ පරිච්ඡේද 3 ක් අවසන් කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ තහනම් කරන ලද හා සීමා කරන ලද ආවේණික මසුන් හඳුනාගැනීමේ අත්පොත. ජෛවවිවිධත්ව නිපුණතා වර්ධන ව්‍යාපෘතිය / සංරක්ෂණය සඳහා පා නගමු. අත්පිටපත භාර දී ඇත.
- එම්.එම්.කුරුප්පු හා එස්.යූ.කේ.ඒකරත්න (1998) කෝෂ්ඨ හා ජෛවස්කන්ධ නිෂ්පාදනය සඳහා '*Artemia franciscana*' පර්යේෂණාත්මකව පොකුණු තුළ වගා කිරීම. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමයේ 4 වන වාර්ෂික විද්‍යාත්මක සැසිවාරයේදී ඉදිරිපත් කරන ලදී. ජූනි 1998.
- 'කුඩු තුළ *Labeo rohita*, *Catla catla* හා *Cyprinus carpio* විශේෂවල කීටයන්ගේ නොනැසී ජීවත්වීම' යන පර්යේෂණ පත්‍රිකාව. 'ජීවියන් ෆිෂරිය' විද්‍යාත්මක වාර සගරාවට යැවීම සඳහා සකස් වෙමින් පවතී. 5 වන ආසියානු ධීවර සමුළුවේදී ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- 'ප්‍රජා සහභාගිත්වය සහිතව වාරි ජලය ලබන කුඹුරුවල *Cyprinus carpio* කොමත් කාප් ඇඟිල්ලෙන් නිෂ්පාදනය' යන මැයෙන් ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයට ඉදිරිපත් කිරීමක් සිදු කරන ලදී.

- ‘යෝධ මිටිදිය ඉස්සන් වගාව’ පිළිබඳ අත්පොත. (සකස් වෙමින් පවතී.)
- ‘ඉස්සන් වගාව සඳහා පිලියම් පද්ධති’ පිළිබඳ පත්‍රිකාව. (සකස් වෙමින් පවතී.)
- ඉස්සන්ගේ පසු කීටයින් ජාශී කිරීමට පොකුණක් සකස් කිරීම. (සිංහලෙන්)
- වගා කෙරෙන ඉස්සන්ගේ සෞඛ්‍ය පරීක්ෂාව සිදු කිරීමේ මග. (සිංහලෙන්)
- ඉස්සන්ගේ කහ ශිථිල රෝගය. (සිංහලෙන්)

ධීවර තාක්ෂණික අංශය.

වැඩ සටහන 1 : වාසස්ථාන වැඩි දියුණුව.

තේමාව : ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු දිග වෙරළේ තෝරාගත් ස්ථාන වල කැසිටා තැන්පත් කිරීම.

මෙම කෘතීම පර ආශ්‍රිතව මත්ස්‍ය විශේෂ විශාල සංඛ්‍යාවක් ජීවත් වන බවට වාර්තා විය. පොකිරිස්සන් කලාතුරකින් දක්නා ලදී. කිමිදුම් කටයුතු කරන ලද්දේ දිවා කාලයේ පමණි. මෙම දිය යට කෙරුණු තිරිඝණ මෙහෙයුම්වලට පොකිරිස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලෙන්නන් ද නාරා පර්යේෂණ නිලධාරීන්ට එකතු විය. කැසිටා සම්බන්ධ කෙටි වාර්තාමය වික්‍රපටයක් නිෂ්පාදනය කරන ලද මෙම කටයුත්තේ ප්‍රගතිය සම්බන්ධව සකස් කරන ලද වාර්තාවක් එස්.ආර්.ඩී.පී. වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

වැඩ සටහන 2 : පර්යේෂණාත්මක ධීවර කර්මාන්තය.

තේමාව : ඇම යෙදවෙන ධීවර පන්තිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ඇමට ගන්නා මසුන්ගේ විභවය ඇගයීම සඳහා නංගල්ල සිට කිරින්ද දක්වා වෙරළාසන්න මුහුදේ නිමග්න පර සිතියම්ගත කිරීම.

පළපුරුදු ධීවර කාර්මිකයින්ගේ සහාය ඇතිව නිමග්න පර 16 ක් හඳුනාගන්නා ලදී. මේවා සාපේක්ෂව කුඩා ජීවා විය. වැලි සහිත පතුල්වල ජීවා තනිව පිහිටා තිබිණි. එසේම සුමට මතුපිට සහිත ජීවා ගෝලාකාර හැඩයේ ජීවා විය. ජීවයේ උස මීටර 0.5 - මීටර 3 අතර පරාසයේ වූ අතර, සාමාන්‍ය උස මීටර 01 විය.

වෙරළ තීරය දිගේ පිහිටි මෙම පර පැහැදිලි බිම් සලකුණු මගින් හඳුනාගත හැකි ජීවා විය.

වසරේ මාර්තු සිට මැයි දක්වා මසුන් මරණ කාලයේ, ධුනා මසුන් සඳහා සුදුසු ජීවි ඇම මසුන් මෙම හුදෙකලා නිමග්න පර අවට බහුල ලෙස සිටියි. මෙම අධ්‍යයන අවට ප්‍රදේශ වලටද ව්‍යාප්ත කිරීමට සැලසුම් කොට ඇත.

තේමාව: කිරින්ද ආශ්‍රිත මුහුදේ පතුලේ තිරස් මරුවැල් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ පර්යේෂණ.

මරුවැල් ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී වන්නේ මෝසම් රහිත කාලයට පමණක් බව ධීවර පර්යේෂණ වලින් හෙලිවිය.

කොකු 100 සහිතව ක්‍රියා කරවන විට බෝට්ටුවකින් වාර්තාවූ අසුවීම සිසුතාවය කි.ග්‍රෑ. 11.8 - 52.6 විය. අස්වැන්න නිතලොසි මසුන් ගෙන් සමන්විත විය. කොකු පැටලීම හා කොකු කැඩී බිඳී යාම නිසා නිරිතදිග මෝසම් මාසවලදී මෙම පත්ත ක්‍රමය යෙදීමට ධීවරයෝ කැමති නොවූහ.

ප්‍රකාශන :

1. ලයිට් කෝස් ධීවර කර්මාන්තය හා වට දැල් ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ කෙටි තත්ව වාර්තාවක් ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ඉල්ලීම පරිදි එය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.
2. කැසිටා තැන්පත් කිරීමේ කටයුතු පිළිබඳ ලේ ප්‍රගතිය සම්බන්ධ වාර්තාවක් එස්.පී.ආර්.ඩී.පී. වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

සාගර විද්‍යා අංශය.

වැඩ සටහන 1: ශ්‍රී ලංකාවට අයත් මුහුදේ භෞතික, රසායනික, භූ විද්‍යාත්මක හා ජීව විද්‍යාත්මක ගති ලක්ෂණ අධ්‍යයනය.

තේමාව : හික්කඩුව හා කහව යන වෙරළ තීරවල වැලි පිරිම හා බාදනය පිළිබඳ ගවේෂණ.

මෙම අධ්‍යයන කාලසීමාවේදී දියවැල් වල ප්‍රවේගය මනින ලදී. දියවැල් හි ප්‍රවේගය මැණීම සඳහා ඉපිලුම් හික්කඩුව හා කහවේ (මීටර 4 ක පෙදෙසක) මීටර 500 - මීටර 2000 අතර දුර වාරාන්තර වලින් තැන්පත් කරන ලදී. සුළං මගින් ප්‍රේරිත දියවැල් දකුණට බර බවත්, ප්‍රවේගය තත්පරයට සෙ.මී. 20 - 40 දක්වා වෙනස් වන බවත්, ප්‍රතිඵල මගින් පෙනේ.

ඉහත කී අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ බාදනය හෝ නිධිනවීම, මෝසම් සුළං තරංගවල හා දියවැල් රටාවල ඉහළ විචල්‍යතාවය නිසා හටගත් 'තාවකාලික සංසිද්ධියක්' බව අධ්‍යයන කාලසීමාව තුළ සිදුකළ සමීක්ෂණයෙන් විදහා දැක්වේ.

තේමාව : ජාතික සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත කේන්ද්‍රය පිහිටුවීම.

ලෝක සාගර සංසරණ පර්යේෂණයෙන් (ඩබ්.ඕ.සී.ඊ.) ප්‍රධාන වශයෙන්ම සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත රැස්කර ගන්නා ලදී. බොහොමයක් වාරිකා සාගර විද්‍යා අංශයේ නිලධාරීන්ගේ සම සහායයෙන් දියත් කෙරිණි.

රැස් කරන ලද දත්ත, දත්ත බැංකුවේ තැන්පත් කරන ලදී.

තේමාව : නිවර්තන කලාපීය නොගැඹුරු කලපු අධ්‍යයනය හා වර්ග කිරීම.

ලවණතාවයේ අස්ථාවර ස්වභාවය තක්සේරු කිරීම සඳහා විවිධ දේශගුණික කලාපවල පිහිටි කලපු පද්ධති තුනක් තෝරාගන්නා ලදී. දේශගුණික සාධකවලට මෙම පද්ධති දක්වන ප්‍රතිචාරය ප්‍රමාණාත්මකව නිර්ණය කිරීම සඳහා කාලගුණික දත්ත හා ගංගාවල අපධාවන දත්ත සමග පුත්තලම, මීගමුව හා හලාවත යන කලපුවල ලවණතාවයේ මාසික මිණුම් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මෙම කලපුවල ලවණතාවය තදබල ලෙස ස්ථානීය හා අස්ථාවර ස්වභාවයෙන් යුක්ත විය.

තේමාව : ශ්‍රී ලංකාවේ අවට මුහුදු මට්ටම පිළිබඳ දත්ත රැස් කිරීම.

වෙරළාසන්න කලපුවල ජල හුවමාරුවේ උදම් පැද්දීම හා දියවැල් රටාව අධ්‍යයනය සඳහා ද්විමානී අංකිත ආකෘතියක් ගොඩනගන ලදී. පුත්තලම, මීගමුව හා හලාවත කලපු සඳහා

ආකෘතිය හොඳ ප්‍රතිඵල ලබා දුනි. සුත්තලම කලසුවේ උදම් පෙලින් 70% ක් සර්ජනිය නිසා අඩුවන බව ආකෘතිය මගින් පෙන්වූ අතර, ඉතිරි 30% පරාවර්තනය වී, පිටතට යන හා ඇතුළතට එන තරංග අතිපිහිත වීම නිසා උදම් පරාසය වැඩි කරවන්නට හේතු වෙයි.

කලසුව හා මුහුද අතර ජල හුවමාරුවට දැඳුරු ඔයේ ගංගා විසර්ජනය දැඩි සේ බලපෑම් ඵලේ කරන බවත්, උදම් බලපෑමක් නොමැති බවත්, හලාවත කලසුවෙන් ගත් මුහුදු මට්ටම් මිණුම් වලින් පෙනේ.

නේමාව : සාගරික රළ බලශක්ති විභවය ඇගයීම සහ යෝග්‍ය රළ බලශක්ති මෙවලම් හා දකුණු වෙරළ තීරයේ අධ්‍යයන බිම් තෝරා ගැනීම.

මෙම අධ්‍යයනය අතරමග තතර වූ නිසා අවසන් නිගමන ලබා ගන්නට නොහැකි විය.

ප්‍රකාශන :
පර්යේෂණ පත්‍රිකා.

- තෙන්නකෝන්, ටී.කේ.ඩී., උහේරා එච්.යසුකි ඉකෙගම්, ටොමොහිරෝ මිටිසුමොරි. (ජපානයේ සාගා විශ්ව විද්‍යාලය) තානායක්කාර, එන්. (මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය) “ශ්‍රී ලංකාවේ සාගරික තාපශක්ති පරිවර්තන බලාගාරයක් සඳහා සංකල්පමය සැලැස්ම” අන්තර්ජාතික අක්වෙරළ හා ධ්‍රැවීය ඉංජිනේරු විද්‍යා සමුළුව. මොන්ට්‍රියල්, කැනඩාව, මැයි 1998.
- ජයසිරි, එච්.බී., රාජපක්ෂ, ජේ.කේ., එල්.ටී.ඩබ්ලිව් හා යූ.සෙඩරලොප්. මුන්දල ඇල කලසු පරිසර පද්ධතිය ; ශ්‍රී ලංකාව ; අධි ලෙණතාවය හා මුහුදු මට්ටම වලක්වා ගැනීමට යෙදිය හැකි පිලියම්. ඇම්බියෝ. වෙට්ම 27, නො.8 පිටු 745-751, 1998.

අන්තර් ජාතික සාගර වසර පිලිබඳ සගරාවේ පළ කරන ලද ලිපි.

1. වෙරළ ආශ්‍රිත කලසු සම්පත් පරිහරණය හා කළමනාකරණය, එච්.බී.ජයසිරි.
2. ජගත් දේශගුණික වෙනස්වීම් හා ශ්‍රී ලංකාවේ සාගරය, ඊ.එම්.එස්.විජේරත්න.
3. වෙරළබඩ කලාපය සංවර්ධනය හා කළමනාකරණය. ජේ.කේ.රාජපක්ෂ.
4. ශ්‍රී ලංකාවේ සාගර ආශ්‍රිත අප්වි සම්පත් පරිහරණය හා සංවර්ධනය.
5. 21 වන සියවසට සාගර බලශක්තිය, ටී.කේ.ඩී.තෙන්නකෝන්.
6. ලෙණතාවය මැනීමේදී සැලකිය යුතු කරුණු, කේ.අරුලානන්දන්.
7. ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාශ්‍රිත ජලාශවල භෞතික සාගර විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ.

ජාතික ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය.

ජාතික නාවික සිතියම් වැඩසටහන.

ව්‍යාපෘතිය 1 : 'සයුරි' මගින් ජලශාස්ත්‍රීය දත්ත රැස්කිරීම.
අපේක්ෂිත ඉලක්කය - වර්ග කි.මී. 550.

මිනිස්සු සිට දෙවුන්දර දක්වා සම්පූර්ණ කරන ලදී. වර්ග කි.මී. 400.

ජලශාස්ත්‍රීය මිණිත්දෝරුවන් අඩුකම හා අයහපත් කාලගුණය නිසා අපේක්ෂිත මුහුදු ප්‍රදේශය ආවරණය කරගත නොහැකි විය.

ව්‍යාපෘතිය 2 : 'තරංගා' මගින් ජලශාස්ත්‍රීය දත්ත රැස් කිරීම.
අපේක්ෂිත ඉලක්කය - වර්ග කි.මී. 110.

වැලිගම බොක්ක හා වෙරළාසන්න මුහුදු ප්‍රදේශයේ කටයුතු සම්පූර්ණ කරන ලදී.

ජලශාස්ත්‍රීය මිණිත්දෝරුවන් අඩුකම හා අයහපත් කාලගුණය නිසා අපේක්ෂිත මුහුදු ප්‍රදේශය ආවරණය කරගත නොහැකි විය.

ව්‍යාපෘතිය 3 : දෙවුන්දර, මාවැල්ල හා තංගල්ල යන ප්‍රදේශවල කි.මී. 50 ක පමණ ප්‍රමාණයක පාලක වෙරළතිර සමීක්ෂණය.

100% ක් සම්පූර්ණ කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 4 : දත්ත සැකසුම හා දත්ත පත් සකස් කිරීම.
අපේක්ෂිත ඉලක්කය - වර්ග කි.මී. 400.
ලගා වූ ප්‍රමාණය - වර්ග කි.මී. 400.

ව්‍යාපෘතිය 5 : නාවික සිතියම් නිර්මාණය, ප්‍රතිනිෂ්පාදනය හා මුද්‍රණය.

බේරුවල ධීවර වරාය හා ඒ ආශ්‍රිත කලාපයේ වැඩ කටයුතු සම්පූර්ණ කරන ලද අතර, සිතියම් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී.

02. ඉටු කරන ලද විවිධ කටයුතු.

2.1 ලක්ෂ්‍යාන සංකීර්ණයේ ජලාශ වල ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂණ.

2.1.1 කාසල් ඊ ජලාශයේ ජල ශාස්ත්‍රීය කටයුතු.
සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.1.2 මාලුස්සා කැලේ ජලාශයේ ජලශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂණ.
සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.2 ශ්‍රී ලංකාවේ 50 වන නිදහස් සංවත්සරය සැමරීමට අදාළ කටයුතු.
සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.3 වෙරළ සංරක්ෂණ දොපර්තමේන්තුව සඳහා තංගල්ලේ තෝරාගත් ප්‍රදේශයක පාංශු පැතිකඩ 36 ක් හා වෙරළතිර සිතියමක් සකස් කිරීම හා දත්ත සැකසීම.
සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.4 කලපුවල ජලශාස්ත්‍රීය සිතියම් අංකිත කරණය කිරීම.
සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.5 ශ්‍රී ලංකා ධීවර වරාය තීතිගත සංස්ථාව වෙනුවෙන්, දොඩන්දුව ධීවර යාත්‍රා නැවතුම්පල වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂණය.
සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.6 ජාතික ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය සඳහා සංක්ෂේපන සකස් කිරීම.

2.7 භූමි හා ජල ශාස්ත්‍රීය දත්ත පිරිසැකසීම සඳහා 'ඇක්සෙස්' දත්ත පදනම් යොදාගෙන පරිගණක ක්‍රම ලේඛයක් සකස් කිරීම.
සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.8 පරිගණක ජාල පද්ධතිය හා පරිගණක පද්ධති යාවත්කාල කිරීම.
100% සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.9 ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව සඳහා ත්‍රිකුණාමලයේ නිකල්සන් ගුහාව සම්බන්ධ ජලශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂණය.
සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.10 සාගර විද්‍යා අංශය සඳහා හික්කඩුවේ ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂණය.
සම්පූර්ණ කරන ලදී.

2.11 ශ්‍රී ලංකාව අවට මුහුදු මට්ටම් පිළිබඳ දත්ත රැස් කිරීම (නාරා ව්‍යාපෘතිය) කිරීමේදී මට්ටම් මානක ස්ථාපනය.
සම්පූර්ණ කරන ලදී.

- 2.12 රළ බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය (සාගර විද්‍යා අංශය) සඳහා ගුම් සමීක්ෂණ සිදු කිරීම. සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- 2.13 ඉන්දියානු සාගරයේ ධීවර සම්පත් සම්බන්ධ සිතියම සඳහා සිතියම්කරණ කටයුතු 75% සම්පූර්ණ කරන ලදී. සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශයෙන් තොරතුරු පැහැදිලි කිරීම් සිදු කරන්නට නියමිතය.
- 2.14 නාරා ආයතනය සඳහා ධීවර පෝස්ටරයක් නිර්මාණය කිරීම. 25% සම්පූර්ණ කරන ලදී. පර්යේෂණ නිලධාරීන් විසින් පෝස්ටරයේ දිස්වන මධ්‍යන්ගේ නම් පිළිබඳ කරනු ලබන තහවුරු කිරීම් ලැබෙන්නට අපේක්ෂිතය.
- 2.15 '1998 අන්තර්ජාතික සාගර වසර' සැමරීම සඳහා වැඩ කටයුතු.
  - 2.15.1 ව්‍යාප්ති අංශය හා සාගර විද්‍යා අංශය සමග එක්ව සම්මන්ත්‍රණයක් සංවිධානය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ නාවික සිතියම් ව්‍යාපෘතිය හා ජලශාස්ත්‍රය පිළිබඳ දේශණයක් පවත්වන ලදී.
  - 2.15.2 ව්‍යාප්ති අංශය හා සාගර විද්‍යා අංශය එක්ව රූපවාහිනී (පැය 3,1/2) වැඩ සටහනක් සංවිධානය කරන ලදී.

සමාජ, ආර්ථික හා අලෙවිකරණ පර්යේෂණ අංශය.

ව්‍යාපෘති තේමාව : සමාද්ධිය උදාකර ගැනීමෙහි හා ධීවර කර්මාන්තය සංවර්ධනයෙහි
ලා ධීවර සමූපකාර සමිතිවල භූමිකාව.

ධීවර සමූපකාර සමිතිවලින් 79% ක්ම අයහපත් ආර්ථිකයක් සහිතව පවත්වා ගැනෙන
අතර, ලාභ නොලබයි. සමිතිවල කුඩා බව හා ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී නොවන බව
මෙයින් පෙනේ. ධීවර සමූපකාර සමිති ජීව්‍යතාවය සහිත ආර්ථික ආයතන බවට පත්
කිරීමට තම් ධීවර සමූපකාර සමිති වලට බලපාන අතුරු හිනි සංශෝධනය කළයුතු බව
මෙම ධීවර සමිති බහුතරයකගේ දැඩි මතයකි.

ව්‍යාපෘති තේමාව : මාථ අලෙවිකරණ මාර්ග හා වෙළෙඳපල පිළිබඳ අධ්‍යයනය.

අධ්‍යයනයේ සොයා ගැනීම්.

වගුව 1. මාථ බෙදාහැරීමේ අලෙවිකරණ ප්‍රාන්තරය.

අතරමැදියා	සියළු වර්ග	කුඩා වර්ග	විශාල වර්ග
	ලාභ පරාසය (රු.)	ලාභ පරාසය (රු.)	ලාභ පරාසය (රු.)
රැස් කරන්නා	4.40 - 54.40	4.40 - 9.40	4.40 - 54.40
තොග වෙළෙඳුන්දා	5.30	5.30	0.30 - 5.30
සිල්ලර වෙළෙඳුන්දා	6.24 - 166.24	6.24 - 106.24	1.24 - 166.24

සාමාන්‍යයෙන් සියළුම වර්ගවල එක් කිලෝ ග්‍රෑමයකට ලාභය ලෙස මාථ අලෙවිකරණ
මාථන් තුළ රැස් කරන්නා, තොග වෙළෙඳුන්දා හා සිල්ලර වෙළෙඳුන්දා යන අයට පිළිවෙලින්
රු. 4.40 - 54.40, රු. 5.30 හා රු. 6.24 - 166.24 ක් ලැබේ. කුඩා වර්ගවලට
පිළිවෙලින් රු. 4.40 - 9.40, රු. 5.30 හා රු. 6.24 - 106.24 ලැබේ. මෙසේම විශාල
වර්ගවලට රු. 4.40 - 54.40, රු. 0.30 - 5.30 හා රු. 1.24 - 166.24 බැගින් ලැබේ.
ගැණුම් මිල, විකුණුම් මිල හා බෙදාහැරීම තුළ එකිනෙකාගේ කාර්යයන් මගින් මෙම
ලාභයේ ප්‍රමාණය තීරණය වේ.

අතරමැදියන්ගේ වැයවීම් අතරට, ප්‍රවාහන වියදම්, අයිස්, බදු, ඇසුරුම් හා වෙනත්
දෛනික වියදම් අයත් වේ. රැස් කරන්නා සඳහා මාථ එක් කිලෝ ග්‍රෑමයකට වැය වන
මුදල රු.5.60 ද, තොග වෙළෙඳුන්දා සඳහා රු.4.70 ද, සිල්ලර වෙළෙඳුන්දා සඳහා රු. 13.76
ද වේ.

මෙම පදනම මත රැස් කරන්නාගේ ගැණුම් මිල 100% නම් එය පාරිභෝගිකයා කරා ලගා වනවිට 300% - 350% වේ. රැස් කරන්නා හා පාරිභෝගිකයා අතර 200% - 250% ක ඉහළ යාමක් ඇතිවන බව ඉන් පැහැදිලි වේ.

ව්‍යාපෘති තේමාව : දකුණු පලාතේ කොරල් හැරීම සම්බන්ධ සමාජ ආර්ථික අධ්‍යයනය.

සොයා ගැනීම් :

- (I) මුහුදු කොරල් රැස් කරන්නකුගේ සාමාන්‍ය මාසික ආදායම රු.6333.00 පමණ වේ.
- (II) ගොඩනර කොරල් පතලක් හිමි අයෙකුට ලැබෙන මාසික ආදායම රු.5000 - 12,000 අතර පවතී.
- (III) සේවකයෙකුගේ දෛනික වැටුප රු.200.00 පමණ වන අතර, සෑම සේවකයෙකුම මාස 06 ක පමණ කාලයකට, මාසයකට දින 20 ක් පමණ සේවය කරයි.
- (IV) හුණු පෝරණු අයිතිකරුවකුගේ මාසික ආදායම රු.2,500 - 13,000 අතර පරාසයේ පවතී.
- (V) අම්බලන්ගොඩ හා හික්කඩුව අතර තක්සේරු කරන ලද කොරල් රැස් කරන්නන් සංඛ්‍යාව 222 වන අතර, ඉන් 92% ම තමන්ට සුදුසු ආදායමක් / රැකියාවක් ලැබේ නම් මෙවන් තීරී විරෝධී කටයුත්තක් නතර කර දමන්නට කැමතිය.
- (VI) අම්බලන්ගොඩ හා මාතර අතර ගොඩනර කොරල් පතල් අයිතිකරුවන්ගෙන් කැණීම් බලපත්‍ර ගෙන ඇත්තේ 13 ක් පමණි.
- (VII) හික්කඩුව හා හබරාදුව පර්ෂදවල හුණු පෝරණු වල තවමත් අමුද්‍රව්‍යය ලෙස මුහුදු කොරල් භාවිතා කෙරෙයි.
- (VIII) එම පර්ෂද වල සමහර හුණු පෝරණු වල ඉහළ ලාභයක් ලබා ගැනීම සඳහා කොරල් හුණු සමග ඩොලමයිට් (හුණු නිෂ්පාදනය සඳහා අමුද්‍රව්‍යයක් ලෙස වඩා ලාභය) මිශ්‍ර කිරීම සිදු කෙරේ.

ව්‍යාපෘති තේමාව : ශ්‍රී ලංකා ධීවර වාර්ෂික සංග්‍රහය.

වාර්ෂිකව ධීවර සංග්‍රහයක් පල කිරීමෙහි අරමුණ වනුයේ ධීවර කර්මාන්තය කෙරෙහි උනන්දුවක් දක්වන සියල්ලන්ටම ධීවර කර්මාන්තයට අදාළ දත්ත හා තොරතුරු සපයා දීමයි. මෙහි පළමුවැන්න 1997 ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර, (1998 මුද්‍රණය) දෙවැන්න මුද්‍රණය සඳහා භාර දී ඇත. අප්‍රේල් මස මුල එය බෙදාහැරීම සිදු කරන්නට හැකිවනු ඇත.

ප්‍රකාශන :

1997 ධීවර වාර්ෂික සංග්‍රහය පල කරන ලදී.

පසු අස්වනු තාක්ෂණික අංශය.

ව්‍යාපෘතිය 1 : පරිහරණයේදී හා පිරිසැකසුම් කරණයේදී ඉස්සන් ව්‍යාපාර තුළ ඇතිවන පසු අස්වනු හානි පිළිබඳ අධ්‍යයනය සහ ඉස්සන් යොදාගෙන අගය අනුයුක්ත නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම.

අධ්‍යයනය 1 : වර්ධක අවධියේ සිට අස්වනු නෙලන අවධිය දක්වා ඉස්සන් ව්‍යාපාරයේ තීරණාත්මක පාලක ලක්ෂ්‍ය හඳුනාගැනීම.

ඇල්ලුම් ධීවර කර්මාන්තය හා සසඳන විට පරිසරයට ද්‍රව්‍ය මුසුවීමට ඉහළ විභවයක් ඇති, ජලජීවී වගාව මගින් බිහි කෙරෙන නිෂ්පාදන හා බැඳුණු ආහාර ජනක රෝග පැතිරීමේ අවදානම ගොඩනර හා වෙරළාසන්න පරිසර පද්ධති හා බැඳී පවතී. ජලජීවී වගා නිෂ්පාදන හා සම්බන්ධ මෙම උපද්‍රව වලින් බොහොමයක් හොඳ කළමනාකරණ ක්‍රම මගින් පාලනය කළ හැකිය. උපද්‍රව විශ්ලේෂක තීරණාත්මක පාලක ලක්ෂ්‍යය (HACCP) පද්ධතියක් මත පදනම් වූ උසස් ඉස්සන් වගා බිම් කළමනාකරණ ක්‍රම මගින් ඉස්සන් කර්මාන්තයට සම්බන්ධ ආහාර සුරක්ෂිතතා උපද්‍රව අඩු කරගත හැකිය.

අධ්‍යයනය 2 : ලබා ගැනීමේ සිට නිම් නිෂ්පාදනය දක්වා කර්මාන්තශාලා මට්ටමේදී ඉස්සන් සඳහා HACCP සැලසුමක් සකස් කිරීම.

මත්ස්‍යයින් හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන, නිෂ්පාදනය හා අධීක්ෂණය උදෙසා HACCP (උපද්‍රව විශ්ලේෂක තීරණාත්මක පාලක ලක්ෂ්‍යය) පද්ධති සත්‍ය ලෙසම විශ්වීය දර්ශනයක් බවට පත්ව ඇත. ප්‍රාථමික නිෂ්පාදනයේ සිට අවසන් පරිභෝජනය දක්වා, ආහාර දාම පුරා HACCP සංකල්පය යෙදවීම මින් අපේක්ෂිත වන අතර, මානව සෞඛ්‍යයට ඇතිවන අවදානම පිළිබඳ විද්‍යාත්මක සාක්ෂි මගින් එහි ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙහෙයවිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල ජලජීවී වගා ක්ෂේත්‍රය මත HACCP ක්‍රියාත්මක වීම පවතින්නේ අඩු මට්ටමකය. උපද්‍රව විශ්ලේෂක තීරණාත්මක පාලක ලක්ෂ්‍යය (HACCP) සැලසුම් ගොඩ නැගීමේදී හා අවසන් පසු අස්වනු ගුණාත්මක තත්වය හා හානි නිර්ණය කිරීමේදී ඉස්සන් වගා පද්ධතිවල බැක්ටීරියා පැතිකඩ පිළිබඳ තොරතුරු ඉතා වැදගත් වේ. ඉස්සන් කර්මාන්තශාලා 7 කින් ඉස්සන් සාම්පල රූස් කෙටිණි. භාරගැනීමේ සිට අවසන් නිෂ්පාදනය දක්වා විවිධ ස්ථානවලින් ඉස්සන් සාම්පල රූස් කරන ලදී. නියැදි ස්ථාන පහත පරිදි වේ. භාරගැනීමේ ස්ථානය, හිස ඉවත් කිරීම, වර්ග කිරීම, පොතු ගැසීම, ශීතනය.

පහත බැක්ටීරියා පරාමිති සඳහා සාම්පල විශ්ලේෂණය කෙරිණි.

මුළු බැක්ටීරියා ගිණුම.

- Salmonella*
- Vibrio cholerae*
- Staphylococcus aureus*
- Coliforms
- Faecal coliforms
- E.Coli*

අධ්‍යයනය ඉදිරියට සිදු කරගෙන යනු ලැබේ.

අධ්‍යයනය 3 : ප්‍රතිජීවක සංවේදිතා අධ්‍යයනය.

බැක්ටීරියා ආසාදන හා බැඳුණු දෘෂ්‍ය ලක්ෂණ ප්‍රදර්ශනය කළ ඉස්සන් ගෙන් වෙන්කොට ගන්නා ලද බැක්ටීරියා ගහණයන් වල ප්‍රතිජීවක සංවේදිතාව පිලිබඳ ගවේශණය කරන ලදී.

- කළු කරමල්.
- මෘදු කවච.
- ඉදිමුණු ශීර්ෂොරස කවචය.

ආසාදිත ඉස්සන්ගේ අග්න්‍යාශයෙන් ප්‍රමුඛ *Vibrio* ගහණයන් වෙන්කර ගත් අතර, ප්‍රතිජීවක සංවේදිතාව පිලිබඳ මූලික ගවේශණ සිදු කරන ලදී. ස්ට්‍රෙප්ටොමයිසින් (25), නියුරසොලිඩෝන් (50), ඔක්සිටෙට්‍රාසයික්ලින් (මි. 30) හා සසඳන විට සික්ලොරෙම්පෙනිකෝල් (10 හා 30) , හා ටෙට්‍රාසයික්ලින් (මි. 30) සඳහා බැක්ටීරියා ගහණ ඉහළ නැඹුරුවක් දැක්විය.

ව්‍යාපෘතිය 2 : ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ඇගයීම හා ගුණාත්මක වැඩිදියුණු කිරීමේ නිර්දේශ කිරීම.

කරවල තොග ඉතා ඉක්මණින් විකිණෙන බව හා කල්පිටිය වෙළඳපොළේ කරවල තොග රැස්වීමක් සිදු නොවන බව නිරීක්ෂණය කෙරිණි. තෙතමනය උරා ගැනීමට හා කෘමි උවදුරුවලට ගොදුරුවන සුළු පොලි ප්‍රොපිලින් මට් හා ගෙතු කොළ මට් කරවල තොග ඇසිරීමට යොදා ගැනිණි.

නිගමනය :

කරවල නියැදිවල කල් තබා ගැනෙන කාලය දින 10 පමණ වූ නිසා ක්ෂුද්‍රජීවාත්මක හා ස්වයං බිඳ හෙලීමේ ක්‍රියාවලි ප්‍රමුඛ ලෙස දිස් නොවීය. ඉහළ ජල ප්‍රතිශතයක් සහිත කරවල කල්පිටියෙන් ගෙන එන ලදී. මේවා බෙදාහැරීමේ මාර්ග තුළදී ඉක්මන් නරක්වීමකට බඳුන් විය හැක.

ගම්පොළ තිබූ කරවල වල කල් තබාගත හැකි කාලය මාස 03 කට වැඩිවිය. තෙතමන කාන්දුව වලක්වා බාධක ඇසුරුම් වලින් තොරව විවෘත පරිසරයේ තබා තිබීමත්, ආගන්තුක ද්‍රව්‍ය මිශ්‍රවීමෙන් ඒවායේ ප්‍රකටව දක්නට ලැබීණි.

ව්‍යාපෘතිය 3 : ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ධීවර වරාය / මසුන් ගොඩබෑන ස්ථාන වලදී මසුන්ගේ පසු අස්වනු හානි සහ ගුණාත්මක තත්වය පිළිබඳ සමීක්ෂණය.

පහත කරුණු වලින් එකක් හෝ කීපයක් ඉහළ පසු අස්වනු හානිවලට හේතු වන බව සොයා ගැනීණි. පරිහරණයේදී පැන නගින කාලය / උෂ්ණත්වය පිළිබඳ අනිසි තත්ව, යෝග්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා මසුන් අට්ටි වල ගැසීම හා මසුන් හා මසුන් දමන රැඳවුම් නිසි පරිදි පිරිසිදු නොකිරීම ආදිය මෙම සාධක වේ. අඩු ගුණාත්මක තත්වයේ අළුත් මාළු වලට පවා කරවල සැදීම සඳහා ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති හෙයින් වාණිජ තත්ව කාණ්ඩ අතර මිලෙහි වෙනස ඉතා සුළුය.

උඩවලව පිහිටි මත්ස්‍ය පොකුණුවලින් විවිධ මත්ස්‍ය ප්‍රභේද නියැදි රැස්කර ගැනුණු අතර, නියැදි විෂබීජ භාරක තත්ව යටතේ පරීක්ෂණාගාරයට ගෙනෙන ලදී.

මුළු බැක්ටීරියා ගිණුම, කෝලිෆෝර්ම්, මල ස්ට්‍රෙප්ටොකොකස්, ස්ට්‍රිප්ටොකොකස් හා සැල්මොනෙල්ලා සඳහා ගබඩා සැකසුම් ක්‍රියාදාමය අතරතුර ගන්නා ලද නියැදි විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මත්ස්‍ය නියැදි ගන්නා ලද පරිසරවලින් ගත් ජල හා මඩ නියැදි වල ක්ෂුද්‍රජීවාත්මක පරාමිති ගවේෂණය කරන ලදී. ‘සැල්මොනෙල්ලා’ හා ‘කොලරා’ වලින්, සියළු ජල හා මඩ සාම්පල තොර බව පෙනී ගිය අතර, ඒවායේ කෝලිෆෝර්ම් නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

වන්දිකා වැවෙන් ගන්නා ලද මත්ස්‍ය නියැදි වල කරමල්වල ඉහළම ‘මුළු තැටි ගිණුම’ පැවතීණි. මත්ස්‍ය සාම්පල වල ‘Salmonella’, ‘Cholerae’ හා ‘E.coli’ හමුවූයේ නැත.

ව්‍යාපෘතිය 4 : පූර්ණව ප්‍රයෝජ්‍ය නොවන මසුන්ගෙන් පහසු ආහාර සැකසීම.

විවිධ ඇසුරුම් තත්ව යටතේ ජාඩ් කල් තබා ගැනීම සම්බන්ධ අධ්‍යයන සිදු කරන ලදී. මාසික වාරාන්තර වලදී ක්ෂුද්‍රජීවාත්මක, රසායනික හා ඉන්ද්‍රියගොවර ගුණ පිළිබඳ අධ්‍යයන කරන ලදී. මාසික වාරාන්තරවලදී නිෂ්පාදන මත වර්ධනය වූ තෝරාගත් විවිධ බැක්ටීරියා වෙන් වෙන්ව රෝපණය කිරීම සිදු කළ අතර, ජෛව රසායනික හඳුනාගැනීම් සිදු කරන ලදී.

කල් පිරෙන කාලය හා පිළිගැනෙන තත්වය වැඩිදියුණු කිරීමට වන්ධ්‍යකරණය කළ බෝතල් හා රික්ත ඇසුරුම් වල ජාඩ් ඇසිරීම හේතු වූ බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

ප්‍රමුඛ බැක්ටීරියා ගහණය වූයේ ‘ස්ට්‍රෙප්ටොකොකස්’ හා ‘ලැක්ටොබැසිලස්’ ය.

ව්‍යාපෘතිය 5 : ශ්‍රී ලංකාවේ රෝපිත හා කැලෑ මොස්කාවන් ප්‍රයෝජ්‍ය කිරීම සඳහා පිරිපහදු හා සැකසුම් ක්‍රම වර්ධනය කිරීම.

පරීක්ෂණය 1 :

මොරටුව ගඟින් රැස් කරගන්නා ලද ඔයිස්ටර් නියැදි පිරිපහදු අත්හදා බැලීම් අගයන ලදී. මුළු ජීවී ගිණුම, මුළු කෝලිෆෝර්ම, මල කෝලිෆෝර්ම ගිණුම, ඊ කෝලිය හා සැල්මොනෙල්ලා, පිරිපහදු පද්ධති දෙකකදී නිර්ණය කරන ලදී.

පරීක්ෂණය 2 :

මීගමු කලපුවෙන් රැස් කරගන්නා ලද ඔයිස්ටර් බෙල්ලන්ගේ පිරිපහදු අත්හදා බැලීම් අගයන ලදී. මුළු ජීවී ගිණුම, මුළු කෝලිෆෝර්ම, මල කෝලිෆෝර්ම, 'E. Coli', 'Salmonella' පිරිපහදු පද්ධති දෙකකදී නිර්ණය කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 6 : මත්ස්‍ය අපද්‍රව්‍ය සම්පත් සමීක්ෂණය සහ ඒවා ප්‍රයෝජ්‍ය කිරීම සඳහා තාක්ෂණයන් වර්ධනය කිරීම.

අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම පිළිබඳව ධීවරයින් හා මාළු වෙළඳපලේ වෙළෙන්දන් හා කටාබහ ද, පරීක්ෂා කිරීම් ද සිදු කරන ලදී. වැලිගම ප්‍රාදේශීය සභාවේද ආධාරය ඇතිව වැලිගම කරවල සැකසුම් මධ්‍යස්ථානය පරීක්ෂා කෙරුණු අතර, අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳව අයිතිකරුට උපදෙස් දෙන ලදී. අපද්‍රව්‍ය යොදා ප්‍රයෝජනවත් නිෂ්පාදන නිපදවීමේ හැකියාව පරීක්ෂා කෙරෙමින් පවතී. වසර 99 දක්වා කාර්යයන් අඛණ්ඩව සිදු කෙරෙනු ඇත.

ව්‍යාපෘතිය 7 : දේශීයව සුලභ අමුද්‍රව්‍ය යොදාගෙන ගොවිපල ඉස්සන්, මිරිදිය මසුන් හා විසිතුරු මසුන් සඳහා ආහාර සකස් කිරීම.

ගජපි යොදාගෙන ආහාර දීමේ පරීක්ෂණ කරන ලදී. ප්‍රශස්ථ ආහාර සලාක ප්‍රමාණය නිර්ණය සඳහා ආහාර සලාක ප්‍රමාණ 6 ක් යොදා පරීක්ෂණ කරන ලදී. මාස හතරක රෝපණ කාලය තුළ සති දෙකකට වරක් දේහ බර හා වැඩිවූ දිග මනින ලදී. ප්‍රශස්ථ සලාක ප්‍රමාණය හඳුනා ගැනීමට මේවායින් ලබාගත් දත්ත යොදන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 8 : මාළු තෙල් පදනම් කොට නිෂ්පාදිත ද්‍රව්‍යයන් හි වැඩි දියුණුව සඳහා මාළු තෙල් සහ මෝර අක්මා තෙල් පවිත්‍රකරණය හා ස්ථායීකරණය.

මීගමුව මත්ස්‍ය තොටුවලින් අක්මා නියැදි රැස්කර ගන්නා ලදී. අක්මා ලිපිඩ නිස්සාරණය කරන ලදී. මේද අම්ල මෙතිල් එස්ටර සකස් කළ අතර, වායු ක්‍රමලේඛය විශ්ලේෂණය සිදු කෙරෙමින් පවතී.

2. සමුළු, වැඩමුළු පැවැත්වීම / සහභාගිත්වය.

පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ සාමාජිකයන් පහත සමුළු හා වැඩමුළු වලට සහභාගි විය.

- ඕ.ඩී.ඒ. පසු අස්වනු තාක්ෂණ වැඩසටහන මගින් සංවිධානය කෙරුණු සමුළුවල සම්පත් දායකයින් සේ පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ නිලධාරීන් සහභාගි විය.
- 1998 ජූනි 25 - 27 දිනවල කොළඹ පැවැති, ඊ.ඩී.බී. හා ඉන්ෆොපිෂ් මගින් සංවිධානය කෙරුණු 'අගය අනුයුක්ත මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන' යන වැඩමුළුවට සහභාගි විය. තාරා ආයතනයේ පැවැති දින 03 ක 'අයි.එස්.මී. ගයිඩ් 25' නම් වැඩමුළුවට සහභාගි විය.
- විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ පැවැති 'අයි.එස්.මී. 9000' නම් වැඩමුළුවට නිලධාරීන් නිදහසෙන් සහභාගි විය.
- 1998 මැයි 29 තාරා ආයතනයේ පැවැති ජලජ ආහාර උළෙල (ඇක්වා ෆුඩ් ෆෙස්ටිවල්) සංවිධානය කෙරිණි.
- කොළඹ අමාත්‍ය මැදුරේදී මාධ්‍යවේදීන් සඳහා 1998 දෙසැම්බර් 2 දින ජලජ ආහාර ප්‍රදර්ශනයක් පැවැත්විය.
- මත්ස්‍යමය ආහාර සකස් කරන්නන් සඳහා එච්.ඒ.සී.සී.පී. පද්ධතිය, 1998 නොවැ. 16-17, එස්.එල්.එස්.අයි. සැලසුම් හා පර්යේෂණ, ජූලි 13 - 17, 1998 කෘෂි පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය.
- 1998 පෙබරවාරි 29 දා, කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ ආහාර විද්‍යා විද්‍යාපති උපාධි අපේක්ෂකයින් සඳහා පැය 5 ක ප්‍රායෝගික වැඩසටහනක් දියත් කරන ලදී.
- ජාති නිෂ්පාදනය සඳහා වැඩි දියුණු කළ නව ක්‍රමය, මුහුදු පැලෑටි වලින් ජිනෝම නිශ්චාරණය හා ඉස්සන්ගේ අපතේ යන කොටස් ප්‍රයෝජ්‍ය කිරීම යන කරුණු පිළිබඳව තාරා ආයතනයේදී ධීවර කළමනාකාරවරුන් සඳහා දේශනයක් පැවැත්විණි. මෙය ධීවර අමාත්‍යාංශය මගින් සංවිධානය කෙරිණි.
- 1998 සැප්තැම්බර් 24 - 26 දිනවල, විනයේ බීජිං තුවර පැවැති 26 වන ආසියා ශාන්තිකර ධීවර කොමිසම් සම්මන්ත්‍රණයට සහභාගි විය.
- 1998 ඔක්තෝබර් 29 - 31 දක්වා තාරා ආයතනයේ පැවැති 'අයි.එස්.මී. ගයිඩ් 25' වැඩමුළුවට සහභාගි විය.
- එච්.ඒ.සී.සී.පී. පද්ධති තහවුරු කිරීම හා විගණනය හඳුන්වා දීම පිළිබඳව පැවැති ජාතික වැටුපුව. එස් ඒ මී / ඩැනිඩා / ඉන්ෆොපිෂ්, කොළඹ, 1998 ජූලි 28-31.

- 1998 මැයි 18-20 දිනවල කොළඹදී පැවැති ‘අයි.එස්.මී. ගයිඩ් 25 සහ ගුණාත්මක තත්ව පද්ධති පිහිටුවීම’ නම් වැඩමුළුවට සහභාගි විය.
- වෘත්තීය පුහුණු ආයතනයේ අභ්‍යාසලාභී කළමනාකරුවන් සඳහා මාඵ සංරක්ෂණය, සැකසුම හා අනෙකුත් පසු අස්වනු කටයුතු සම්බන්ධව එක් දින වැඩමුළුවක් 1998 අගෝස්තු 01 දින සංවිධානය කෙරිණි.
- 1998 සැප්තැම්බර් 11 දින ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ධීවර කළමනාකාරවරුන් සඳහා ‘ආහාරමය අගය සහ ධීවර නිෂ්පාදනවල රසායනික හා ජීවරසායනික පරීක්ෂණය’ යන මැයෙන් දේශණයක් පැවැත්විණි.

පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයෙන් සංවිධානය කෙරුණු වැඩමුළුව.

- ‘මනා කළමනාකරණ ක්‍රම සහ නිරෝධායන පටිපාටි හා විසිතුරු මසුන් අපනයනය අතර සබඳතාවය’ පිළිබඳ වැඩමුළුව. ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා විසින් දියත් කෙරුණු මේ වැඩමුළුවට 68 දෙනෙකු පමණ සහභාගි විය.
- නාරා නිලධාරීන් හා විද්‍යාත්මක හා කාර්මික පර්යේෂණායතනයේ නිලධාරීන් සඳහා 1998 මැයි 18 - 20 දිනවල ‘පරීක්ෂණාගාරවල සාමාන්‍ය තත්ව සුරක්ෂණය’ යන මැයෙන් වැඩමුළුවක් පැවැත්විණි.

3. ව්‍යාප්ති කටයුතු:

- පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ නිෂ්පාදන ව්‍යාප්ති කටයුතු පිළිබඳ ප්‍රදර්ශණ පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කර, බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර අනුස්මරණ ශාලාවේ පැවැති නිදහස් සමරු උළෙලේදී ප්‍රදර්ශණය කරන ලදී.
- නාරා ආයතනයේ පැවැති ‘ජලජ ආහාර උළෙලේදී’ පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය මගින් සංවර්ධනය කරන ලද නව නිෂ්පාදන එනම්, ‘ඔයිස්ටර් සෝස්’, ‘බේක් කරන ලද ඔයිස්ටර්’ හා ‘ග්‍රිල් කරන ලද ඔයිස්ටර් ඇතලොග්’ නම් ආහාර වර්ග ප්‍රදර්ශණයට තබන ලදී.
- නව ආහාර වර්ග හඳුන්වාදීම සඳහා, ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයෙන් පැමිණි අමුත්තන් වෙනුවෙන් ආහාර උළෙල සංවිධානය කිරීමේදී සක්‍රීය ලෙස සහභාගි වන ලදී. මාඵ තුල්ඩිස්, මුහුදු මාඵ රසැති මිරිදිය මාඵ සොසේජස්, මිරිදිය මාඵ සුප් හා ජලජ පැලෑටි අවිචාරු (1998 මැයි) මෙම නව ආහාර වර්ග විය.
- සියළු උපකරණ සහිත සංවේදන ඇගයීම් පරීක්ෂණාගාරයක් හා පර්යේෂණමය මුළුතැන් ගෙයක් තැනීම සඳහා සැලසුම් පිළියෙල කරන ලදී.

- පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ, නිෂ්පාදන සංවර්ධන ඒකකයට අයත් වන පර්යේෂණමය මුළුතැන්ගෙය හා සංවේදන ඇගයීම් පර්යේෂණාගාරයට අවශ්‍ය උපකරණ හා ඒවායේ මූලික අවශ්‍යතා හඳුනාගන්නා ලදී. පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ නිෂ්පාදන වර්ධන ඒකකය සඳහා වන ඒ.ඩී.බී.අරමුදලේ සඳහා මෙය ඉදිරිපත් කරන ලදී.

4. විද්වත් නියුක්තවීම් :

පහත විශ්ව විද්‍යාල වල, ආරාධිත කපිකාචාර්ය වරුන් සේ කාර්ය මණ්ඩල නිලධාරීන් සහභාගි විය.

1. කෘෂි පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය.
2. සත්ත්ව විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය.
3. සත්ත්ව විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය.
4. පශු විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය.

ශිෂ්‍ය අධීක්ෂණ :

පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති වල නියැලුණු පහත ප්‍රථම උපාධි / පශ්චාත් උපාධි සිසුන් අධීක්ෂණය කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය : බේරුවල වරායේ බෙදාහැරීම් දාමය ඔස්සේ අළුත් මුහුදු මාළුවල තත්වය ඇගයීම. (1998)

ශිෂ්‍යයාගේ නම : එන්.සේරසිංහ.

විශ්ව විද්‍යාලය : පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය.

උපාධිය : බී.එස්.සී. (කෘෂි)

ව්‍යාපෘතිය : විවිධ තෙතමන ප්‍රතිශතයන් හා විවිධ ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය යටතේ ආනයනික කරවල වල කල් තබා ගැනීමේ ගුණය ඇගයීම. (1998)

ශිෂ්‍යාවගේ නම : වසි.එම්.රෝහිනී විජේසිංහ.

විශ්ව විද්‍යාලය : කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය.

උපාධිය : එම්.එස්.සී. (ධීවර කළමනාකරණය)

ශිෂ්‍යාවගේ නම : ශ්‍යාමලී.
 විශ්ව විද්‍යාලය : ජේරාදෙනිය විශ්ව විද්‍යාලය.
 උපාධිය : බී.එස්.සී. (කෘෂි)

5. විශේෂඥ සේවා :

ප්‍රමිති පාලන පර්යේෂණාගාරයට ක්ෂුද්‍රජීවී විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණය සඳහා ඉදිරිපත් කරන සේවා යෝජක නියැදි පරීක්ෂාව හා වාර්තා නිකුත් කිරීම සඳහා වගකීම දරයි.

1998 දෙසැම්බර් මාසයේදී ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය සඳහා 'මුහුදු පැලෑටි ප්‍රයෝජ්‍ය කිරීම' පිළිබඳව විශේෂඥ ව්‍යාපෘති යෝජනාව සකස් කරන ලදී.

වර්ෂය	වාර්තා ගණන	මුළු ඉපයීම් (රු.)
1998	131	5,27,620/00

කල් තබා ගැනීම, නිසි ලෙස මසුන් පරිහරණය සහ අයිස් පෙට්ටි භාවිතය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යාපන වැඩ සටහනක් ධීවර සමුපකාර සමිති සාමාජිකයින් සඳහා සංවිධානය කරන ලදී. 1998 මාර්තු 15 දින නොවුච්චාල උතුර ප්‍රදේශයේදී ධීවර අමාත්‍යාංශය මගින් මෙය ඔ.ඩී.ඒ. / පී.එච්.එන්.පී. වැඩසටහන යටතේ සංවිධානය කෙරිණි.

6. ප්‍රකාශන.

1. විද්‍යාපති නිබන්ධය සකස් කිරීම, තේමාව : 'මත්ස්‍ය ලිපිඩවල සංයුතිය හා ස්ථායීභාවය (ඊ.එම්.ආර්.කේ.බී.එදිරිසිංහ)' සිදුවෙමින් පවතී. පසුගිය වසරේ අවසන් වූ එස්.ටී.ඩී.- 3 පරීක්ෂණ කටයුතු මත මෙය සැකසෙයි.
2. විද්‍යාපති නිබන්ධය සකස් කිරීම, තේමාව : 'තෝරාගත් මෝර විශේෂ කීපයක අක්මා තෙල්වල සංයුතිය හා ස්ථායීභාවය (සී.වී.එල්.ජයසිංහ)' සිදුවෙමින් පවතී. පසුගිය වසරේ අවසන් වූ එස්.ටී.ඩී. - 3 පරීක්ෂණ කටයුතු මත මෙය සැකසෙයි.
3. එදිරිසිංහ, ඊ.එම්.ආර්.කේ.බී., පෙරේරා, ඩබ්.එම්.කේ., හා බමුණු ආරච්චි, ඒ. (1998) මත්ස්‍ය තෙල් ප්‍රතිඔක්සිකරණය සඳහා තෙල්ලී (*Phynanthus emblica*) වල බලපෑම. සැප්: 24 - 26, චීනයේ බීජිං හි පැවැති මසුන් ප්‍රයෝජ්‍ය කිරීම පිළිබඳ 26 වන ආසියා ශාන්තිකර ධීවර කොමිසමේ සමුළුවේ සැසි සංග්‍රහය.

4. ඵදිට්ඨිංහ, ඊ.ඵමි.ආර්.කේ.බී., පෙරේරා, ඩබ්.ඵමි.කේ., හා බමුණු ආරච්චි, ජී. (1998). ශ්‍රී ලංකාවේ කුඩා පත්ලේ සරන මත්ස්‍ය විශේෂ සමහරක මේද අමල සංයුතිය. සැප්: 24 - 26, විනයේ බීජිං හි පැවැති මසුන් ප්‍රයෝජ්‍ය කිරීම පිළිබඳ 26 වන ආසියා ශාන්තිකර ධීවර කොමිසමේ සමුළුවේ සැසි සංග්‍රහය.
5. ඵදිට්ඨිංහ, ඊ.ඵමි.ආර්.කේ.බී., පෙරේරා, ඩබ්.ඵමි.කේ., හා බමුණු ආරච්චි, ජී. (1998) සුදු සාඩ්තෙල්ලා (*Sardinella albella*) හා මලබාර් ට්‍රයිස්සා (*Thryssa malabarca*) ගේ මේද සංයුතියේ හා මේද අමල සැකැස්මේ වාර්ෂික වෙනස්කම්. සැප්: 24 - 26, විනයේ බීජිං හි පැවැති, මසුන් ප්‍රයෝජ්‍ය කිරීම පිළිබඳ 26 වන ආසියා ශාන්තිකර ධීවර කොමිසමේ සමුළුවේ සැසි සංග්‍රහය.
6. ඵදිට්ඨිංහ, ඊ.ඵමි.ආර්.කේ.බී., පෙරේරා, ඩබ්.ඵමි.කේ., හා බමුණු ආරච්චි, ජී. (1998) කාර්මික කටයුතු සඳහා මත්ස්‍ය තෙල් නිස්සාරක ක්‍රම ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමයේ 4 වන වාර්ෂික විද්‍යාත්මක සැසිවාරයේ සැසි සංග්‍රහය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව. පූති 24 - 25.
7. ඵදිට්ඨිංහ, ඊ.ඵමි.ආර්.කේ.බී., පෙරේරා, ඩබ්.ඵමි.කේ., හා බමුණු ආරච්චි, ජී. (1998) මත්ස්‍ය තෙල් සමග නිස්සාරණය කෙරුණු තෙල්ලි වල ප්‍රතිඔක්සිකාරක ගුණ. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ වගා සංගමයේ 54 වන වාර්ෂික විද්‍යාත්මක සැසිවාරයේ සැසි සංග්‍රහය. පි.310 - 311, ශ්‍රී ලංකාව, දෙසැම්බර් 16 - 19.
8. සී.වී.ඵල්.ජයසිංහ, ඩබ්.ඵමි.කේ.පෙරේරා හා ජී.බමුණු ආරච්චි, (1998) මෝර අක්මා තෙල්වල ගුණාත්මක තත්වය කෙරෙහි නිස්සාරක ක්‍රමයේ බලපෑම. විනයේ බීජිං හි පැවැති ජී.පී.ඵල්.අයි.සී. - 98, 11 වන සැසිවාරයේ සැසි සංග්‍රහය.
9. සී.වී.ඵල්.ජයසිංහ, ඩබ්.ඵමි.කේ.පෙරේරා හා ජී.බමුණු ආරච්චි, (1998) සයිලේජ් ක්‍රමය මගින් වැඩි තත්වයෙන් යුත් අක්මා තෙල් නිෂ්පාදනය. 26 වන ආසියා ශාන්තිකර ධීවර කොමිසමේ සමුළුවේදී ඉදිරිපත් කරන ලදී.
10. සී.වී.ඵල්.ජයසිංහ, ඩබ්.ඵමි.කේ.පෙරේරා හා ජී.බමුණු ආරච්චි. මෝර අක්මා තෙල් පරිරක්ෂණයේදී ස්වාභාවික ප්‍රති ඔක්සිකාරක භාවිතය ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා ජලජී වගා වාර ප්‍රකාශනය, 3 (1998) : පිටු 109 - 117.
11. සී.වී.ඵල්.ජයසිංහ, ඩබ්.ඵමි.කේ.පෙරේරා හා ජී.බමුණු ආරච්චි. ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් මෝර විශේෂ කීපයක මේද අමල සංයුතිය හා අක්මා තෙල්වල වාරාන්තර විචලනයන්. පළමු පර්යේෂණ සැසිවාරයේ සැසි වාර්තාව, පශ්චාත් උපාධි පීඨය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, තුගේගොඩ, ශ්‍රී ලංකාව. 1998 මාර්තු 27, පි 20.
12. සී.වී.ඵල්.ජයසිංහ, ඩබ්.ඵමි.කේ.පෙරේරා, ආර්.සමරදිවාකර හා ඵස්.පී.ජයසුරිය. විවිධ විශේෂවල සකස් කළ මෝරවරල් වල පෝෂණ අගය ඇගයීම. 1998 සැප්: 24 - 26 දිනවල විනයේ බීජිං හි පැවැත්වූ 11 වන ජී.පී.ඵල්.අයි.සී. සමුළුවේ සැසිවාරයේ සැසි වාර්තාව.

13. ජයසිංහ, පී., ෆොන්සේකා, ටී.එස්.පී., බමුණු ආරච්චි,පී., (1998), පදම් කිරීමේ මිශ්‍රණයේ බලපෑම. 1998 සැප්: 24 - 26 දිනවල විනයේ බීජිං හි පැවැත්වූ 11 වන ඒ.පී.එල්.අයි.සී. සමුළුවේ සැසි වාරයේ සැසි වාර්තාව.
14. ජයසිංහ, පී., ෆොන්සේකා, ටී.එස්.පී., බමුණු ආරච්චි,පී., (1998). ජාති සඳහා ඇසුරුම් ක්‍රමවල බලපෑම. 1998 සැප්: 24 - 26 දිනවල විනයේ බීජිං හි පැවැත්වූ 11 වන ඒ.පී.එල්.අයි.සී. සමුළුවේ සැසි වාරයේ සැසි වාර්තාව.
15. ජයසිංහ, පී., ෆොන්සේකා, ටී.එස්.පී., බමුණු ආරච්චි,පී., (1998). ජාති මත රසායනික පරිවරණයේ බලපෑම. 1998 සැප්.24 - 26 යන දිනවල විනයේ බීජිං හිදී පැවැති II වන ඒ.පී.එල්.අයි.සී. සමුළුවේ සැසි වාරයේ සැසි වාර්තාව.
16. සී.වී.එල්.ජයසිංහ, ඩබ්.එම්.ටී.බී.වත්තිනායක, එස්.පී.ජයසූරිය හා කේ.හෙට්ටිආරච්චි (1998) ශ්‍රී ලංකාවේ පුත්තලම කලපුවේ (කල්පිටිය) 'Marcia opima' හා 'Marcia hiantina' ද්වි කපාටයන්ගේ ඇමයිනෝ අම්ල හා මේද අම්ල සංයුතිය. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමයේ 54 වන වාර්ෂික සැසිවාරයේදී ඉදිරිපත් කරන ලදී.
17. සී.වී.එල්.ජයසිංහ, ආර්.සමරදිවාකර, එස්.පී.ජයසූරිය හා ඩබ්.එම්.කේ.පෙරේරා (1998) ඇසිටික් අම්ල නිස්සාරන ක්‍රම වලදී වරල් අස්වැන්න හා සංයුතිය මත විශේෂයෙන් ඇතිවන බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ වගා සංගමයේ 54 වන වාර්ෂික සැසිවාරයේ සැසි වාර්තාව. D - 253 අංශය.
18. ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., ජයසේකර, ඒ.එම්., (1998) ශ්‍රී ලංකාව සඳහා සත්ව නිරෝධායනය හා සෞඛ්‍යය සහතික කිරීමේ වැඩසටහන ; නිරසාර ඉස්සන් වගාව පිළිබඳ ජාතික වැඩමුළුව : එහි කටයුතු හා අභියෝග, කොළඹ.
19. ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., ජයසේකර, ඒ.එම්., (1998). ශ්‍රී ලංකාව සඳහා සත්ව නිරෝධායනය හා සෞඛ්‍යය සහතික කිරීමේ වැඩසටහන : නිරසාරභාවය සඳහා එහි වැදගත්කම. එල්.ඒ.ඕ./ඩී.එල්.සී.සී. / ඊ.ඩී.බී. ශ්‍රී ලංකාවේ නිරසාර ඉස්සන් වගාව පිළිබඳ ජාතික වැඩමුළුව : කටයුතු හා අභියෝග, කොළඹ.
20. සුරේඡුමාර්, එන්., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., හා හෙට්ටිආරච්චි, කේ. (1998) අර්ධ සුක්ෂම ඉස්සන් පොකුණු වල වර්ධක ක්‍රියාවලිය තුළදී පෝෂක හා විෂ සහිත බහිස්සුවක ද්‍රව්‍ය රැස්වීම. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ වගා සංගමයේ 4 වන වාර්ෂික සැසිවාරය.
21. ආරියවංශ, කේ.ඩබ්.එස්., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ. හා හෙට්ටිආරච්චි, කේ. (1998) අර්ධ සුක්ෂම ඉස්සන් වගාව හා බැඳුණු බැක්ටීරියා පැතිකඩ. ඔලන්ද ඇල අසල පිහිටි ගොවිපල සම්බන්ධයෙන් කෙරුණු සිද්ධි අධ්‍යයනයක්. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ වගා සංගමයේ 4 වන වාර්ෂික සැසිවාරය.

22. තාරායන, එන්.එම්.එන්.කේ., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., හා එදිරිසිංහ, යූ. (1998) ඉස්සන් වගා ගොවිපල පිළියම්කාරක පද්ධති වල බැක්ටීරියා පැතිකඩ ඇගයීම සහ ඉස්සන්ගේ සෞඛ්‍යය හා ගොවිපලේ කාර්යසාධනය මත ‘ප්‍රෝබයොටික් එපිසින්’ භාවිතයෙන් ඇතිවන බලපෑම්. සත්ත්ව නිෂ්පාදන සම්මේලනයේ පළමු වාර්ෂික සැසිවාරයේදී ඉදිරිපත් කරන ලදී. අයි.සී.ඊ.ඒ.පී.එච්., පේරාදෙණිය.
23. ආරියවංශ, කේ.ඩබ්.එස්., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ. හා හෙට්ටිආරච්චි, කේ. (1998) සුදු පුළුඹ රෝගය වැළඳුණු ඉස්සන් වගා පද්ධතිවල බැක්ටීරියා පැතිකඩ. පළමු වාර්ෂික සැසිවාරය, ශ්‍රී ලංකා සත්ව නිෂ්පාදන සම්මේලනය.

පරිසර අධ්‍යයන අංශය.

වැඩසටහන 1 : ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය සම්බන්ධ පදනම් රේඛීය තොරතුරු පිළිබඳ අධ්‍යයනය.

තේමාව : ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාසන්න මුහුදේ ජලගුණාත්මක තත්වය හා දූෂණ මට්ටම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය.

කිරිඳි, බුන්දල කළුපුව, කිරිඳි ඔය, මලල ඇඹිලිකල කළුපු පද්ධතිය හා රැකව කළුපුව වැනි වැදගත් වෙරළාසන්න ජල ස්කන්ධවලින් ජලගුණාත්මය පිළිබඳ දත්ත රැස් කරන ලදී. ඊට අමතරව මාතර සිට තංගල්ල දක්වා මුහුදු ජලගුණාත්මය සම්බන්ධ දත්ත රැස් කරන ලදී. පරිශීලකයින්ට භාවිතය පහසු දත්ත පදනමක් ඉක්මණින්ම සකස් කරන්නට නියමිතය.

තේමාව : තෝරාගත් ප්‍රදේශවල ජල ගුණාත්මය හා ජලජ ජීවීන් මත හානිපාදක දූෂණය මගින් ඇතිවන බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය.

දූෂණ ප්‍රභවයන් හා විවිධ ස්ථානවල ජල ගුණාත්මක තත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගන්නට හැකිවිය. මීගමු නගරයේ නාගරික කැලිකසල, කටුනායක අපනයන කලාපයේ කාර්මික අපවහන ජලය හා ජිකල කාර්මික ජනපදයේ කාර්මික අපවහනයන් මීගමු කළුපුවට වැටෙයි. ඊට අමතරව දඬුගමි ඔය හා ජා-ඇල මාර්ගයෙන් කෘෂිකාර්මික අපද්‍රව්‍ය ද පැමිණෙන්නට ඉඩ තිබේ. දූෂක වල බලපෑම් දැක ගැනීම පිණිස නිතලොයි ජීවී ප්‍රජාවේ ව්‍යුහය පිළිබඳ අධ්‍යයන සිදු කරගෙන යනු ලැබේ.

තේමාව : මලල කළුපුවේ කෘෂිරසායනික අවශේෂයන් පිළිබඳ අධ්‍යයනය. (සරෙක් සහයෝගිතාවය යටතේ)

මලල / ඇඹිලිකල කළුපු පද්ධතියේ මූලික ජල ගුණාත්මක තත්වයේ විවිධ අංශයන් අධ්‍යයනය කිරීම හා දත්ත රැස් කිරීම සිදු කරන ලදී. ලුණුගම්වෙහෙර (කිරිඳි ඔය හැරවීම) ව්‍යාපෘතියට පසුකාලීනව ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය වෙනස්වීම සම්බන්ධ දත්ත නොමැති. අතර, එම ව්‍යාපෘතියේ බලපෑම් ඇගයීමට ද මෙම අධ්‍යයනය වැදගත් වේ.

උපකරණ ක්‍රියා විරහිත වීම නිසා පළිබෝධනාශක අවශේෂ පිළිබඳ අධ්‍යයනය සාර්ථකව කළ නොහැකි විය.

තේමාව : හුගන ජල සම්පත්, ජල ගුණාත්මය හා හුගන ජල සම්පත් වලට මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ඇතිවන බලපෑම් තක්සේරු කිරීම. (සරෙක් / සීඩා සහයෝගිතාවය යටතේ)

ඔලන්ද ඇල හා මුත්තේ කලපුවට මායිම් වූ ප්‍රදේශය පෝෂක ප්‍රදේශයෙන් එන පෘෂ්ඨීය අපදාන ජලය ලබා ගනියි. භූගත ජලය වැඩි වශයෙන් යොදා ගනුයේ ඉස්සන් වගාවට වන අතර, කෘෂිකර්මයට භාවිතා වන්නේ අඩුවෙනි.

කල්පිටිය අර්ධද්වීපයේ, මාබිමින් එන භූමි අපවහනයක් නොමැත. කෘෂිකර්මයට හා ඊට අඩු මට්ටමකින් ඉස්සන් වගාවට යොදා ගනුයේ ප්‍රධාන වශයෙන්ම භූගත ජලයයි.

එම ප්‍රදේශ දෙකේ පිහිටි ලිං පහත අයුරින් වර්ග කළ හැකිය.

- (අ) කණින ලද ලිං - ගෘහස්ථ කෘෂිකාර්මික.
- (ආ) නල ලිං - නොගැඹුරු හා ගැඹුරු කෘෂිකාර්මික ජලජීවි වගා අවශ්‍යතා.

විවිධ භාවිතයන්, විවිධ ලිං වර්ග හා විවිධ භූගෝලීය ප්‍රදේශවලට අනුකූලව ජල ගුණාත්මක තත්ව දත්ත සම්පාදනය කරන ලදී.

වැඩ සටහන 2 : උපදේශක හා පරීක්ෂණ සේවා.

- තේමාව : කාර්මික අපවහනයන් හි තත්වය ඇගයීම හා පරීක්ෂණ සේවා සැපයීම.

කාර්මික අපවහනයන් පිළිබඳ වාර්තා, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පාරිසරික සුරක්ෂිතතා බලපත්‍ර සඳහා භාවිතා කරනු ලැබේ. ඊට අමතරව සමුද්‍ර ජීවීන් සඳහා යෝග්‍යතාව අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මුහුදු ජලය, පානීය ජලය, බීමට හා ආහාර සැකසීමට ගන්නා ජලය සහ විසිතරු මසුන් අභිජනනයට යොදාගන්නා ලද ජලය සම්බන්ධ විශ්ලේෂණ පරීක්ෂා සිදු කරන ලදී.

තේමාව : විශේෂඥ සේවා පැවරුම්.

- කල්පිටිය අර්ධද්වීපයේ මෙහා වොට් 300 ක ගල්අගුරු තාප බලාගාරයේ යෝජිත ජැටි මාර්ගය සඳහා මුහුදු පත්ල සම්පූර්ණය. (ජනවාරි 1998)
- හම්බන්තොට සමෝධානික වෙරළ කළමනාකරණ සැලසුම සඳහා පාරිසරික, ධීවර සම්පත්, මුහුදු පත්ලේ ජීවීන් හා මුහුදු තෘණ ප්‍රජා සම්බන්ධ අධ්‍යයනය.

වැඩ සටහන 3 : හදිසි පාරිසරික ගැටළු.

- පොලොන්නරුවේ පරාක්‍රම සමුද්‍රය වැවේ මසුන් මිය යාම් වාර්තාවීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය. (ජූනි / ජූලි 1998)
- කොළඹ දී ‘Single Point Buoy Mooring’ මගින් සිදුවූ තෙල් කාන්දුවීම. (ජූලි 1998)

වෙනත් වැදගත් කරුණු හා ක්‍රියාකාරකම් පාරිසරික කළමනාකරණ කටයුතු.

- පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාදාමය සම්බන්ධ කටයුතු.
- ජල ගුණාත්මක තත්ව විශ්ලේෂණ වාර්තා සැපයීම.
- පාරිසරික කළමනාකරණ කටයුතු වලදී අන්තර් ආයතනික කමිටුවල සේවය කිරීම.

බාහිර ප්‍රතිපාදන සඳහා යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති යෝජනා.

හම්බන්තොට සමෝධානික වෙරළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය : දූෂණ තත්ව පිළිබඳ ජීව විද්‍යාත්මක හා රසායනික අධ්‍යයනය කිරීම් සම්බන්ධ යෝජනාව.

පුහුණු වැඩසටහන් :

SIDA / SAREC මිනිස් ශ්‍රම ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහන යටතේ, පාරිසරික තාක්ෂණය හා කළමනාකරණය පිළිබඳ විද්‍යාපති උපාධියට අදාළ පශ්චාත් උපාධි පුහුණුවකට පරිසර අධ්‍යයන අංශයේ එක් නිලධාරියකු බැංකොක් හි ‘ඒ.අයි.ටී.’ ආයතනය වෙත යවන ලදී.

ප්‍රකාශන :

පර්යේෂණ පත්‍රිකා :

විජේසේකර, ආර්.ඩී.එස්.එස්., දසනායක, එන්.එච්., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., හා එදිරිසිංහ, සු. (1998) ඉස්සන් වගාවට යෙදෙන ප්‍රධාන ජල ප්‍රභව වල හා ඒවායේ අපවහන ජලයේ ජල ගුණාත්මක තත්වයන්. ශ්‍රී ලංකා සත්ව නිෂ්පාදන සම්මේලනයේ සැසිවාරය, අයි.සී.ඊ.පී.එච්., පේරාදෙණිය, 1998 ජූනි 19 - 20.

වාර්තා :

තරක්කල්ලියේ ගල් අගුරු තාප බලාගාරයේ යෝජිත ජැටි මාර්ගය සඳහා කළ මුහුදු පත්ල සමීක්ෂණයේ වාර්තාව.

පරාක්‍රම සමුද්‍රය වැවේ මසුන් මියයාම් පිළිබඳ පූර්ව වාර්තාව (ජූලි 1998)

කොළඹ එස්.පී.බී.එම්. හි තෙල් කාන්දුවීම පිළිබඳ පූර්ව වාර්තාව (ජූලි 1998)

පුස්තකාල හා තොරතුරු අංශය.

1. පුස්තකාල සම්පත් වැඩි වර්ධනය කිරීම හා ශක්තිමත් කිරීම.

1.1. වාරසඟරා සඳහා දායක මුදල් බැඳීම සිදු කරන ලද අතර, පහත වාරසඟරා අංශය වෙත ලැබිණි. ඒවා වාරසඟරා තාමලේඛණයට ඇතුළත් කිරීම සිදු කරන ලදී.

Aquaculture Nutrition
Fisheries Oceanography
Asia Week
Fishing News International
Fisheries Management & Ecology
Freswater Biology
Hydro International
Info Fish Trade News
Info Fish International
Journal of Fish Diseases
Time

1.2. මාසිකව පුස්තකාලයට ලැබෙන වාරසඟරා හා ප්‍රවෘත්ති ලිපි එම මාසය පුරා ප්‍රදර්ශන පුවරුව මත තැබීමෙන් අනතුරුව වාරසඟරා වලට වෙන්කොට ඇති රාක්කවල නිසි ලෙස තැන්පත් කරන ලදී.

1.3. ග්‍රන්ථ තේමා 25 ක් හා වාර්තා 06 ක් පරිග්‍රහණය කොට තාමලේඛණයට ඇතුළත් කරන ලදී.

2. සම්පත් හවුලේ පරිහරණය හා තොරතුරු අලෙවි කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර කර්මාන්තය හා මුහුදු හීතිය සම්බන්ධ ග්‍රන්ථාවලි සම්පූර්ණ කොට නිම කරන ලදී.

3. ඉන්ටනෙට් හරහා දුරස්ථ තොරතුරු පද්ධති වලට ප්‍රවේශනය වීම.

3.1. සාමාන්‍ය දුරකථන මගින් සන්ධි වීමේ ඉන්ටනෙට් සබඳතාවයක් ස්ථාපිත කරන ලද අතර, සියලුම පරිශීලකයින්ට ඉන්ටනෙට් ගවේෂණය කිරීම සඳහා මාසයකට පැය 20 බැගින් ලබා දෙන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනය සමග එකතුව දායක රැහැන් මගින් සන්ධි වීමේ ඉන්ටනෙට් සබඳතාවක් ලබා ගැනීම පිණිස මූලික පියවර තබන ලදී. මෙම සබඳතාවය ගොඩනැගීම පරිපථ පුඩු ලබා ගැනීමට නොහැකිවීම නිසා ප්‍රමාද විය.

3.2. ජලජීවී වගා සංවර්ධන කටයුතු ප්‍රතිඵලගැන්වීම හා කඩිනම් කිරීම.

ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ තාක්ෂණික සහාය සහිතව මෙම ව්‍යාපෘතිය 1997 වර්ෂය මැද භාගයේදී ආරම්භ විය. විවිධ රජයේ ආයතන වලින් ලබාගත් දත්ත සහ මිණිත්තෝරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගත් සිතියම් භාවිතා කිරීමෙන් වෙරළාසන්න දත්ත පදනමක් ස්ථාපනය කරන්නට හැකිවිය. අධීක්ෂණ කටයුතු සඳහා ආචාර්ය ජේන් මේඩින් හා ආචාර්ය වාලේස් ජින්ජල්ස් යන විදේශීය විශේෂඥ උපදේශකවරු දෙදෙනා ද, දේශීය විශේෂඥ උපදේශක වරයෙකු වන අධිකාරී මහතා ද, පැමිණියහ.

‘ඩිජිටයසර්’ උපකරණය ලබාගැනීම ප්‍රමාද වීම නිසා සිතියම් අංකිතකරණය කිරීමද ප්‍රමාද විය.

4. වැඩ සටහන් සංවර්ධනය. (ව්‍යාප්ති ඒකකය)

4.1. වැඩමුළු.

1998 ජගත් සාගර වසර සැමරීම සඳහා ‘ශ්‍රී ලංකාවේ සාගර සම්පත් පර්යේෂණය, සංවර්ධනය හා සංරක්ෂණය’ යන මැයෙන් 1998 ඔක්තෝබර් 15 දින තාරා ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වන ලදී.

4.2. ප්‍රදර්ශන.

- 50 වන නිදහස් සමරුව වෙනුවෙන් බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී පැවැති උත්සව මාලාව සඳහා ප්‍රදර්ශන කුටිය සකස් කොට පවත්වා ගන්නා ලදී.
- ගන්නොරුවේ පැවැති කෘෂිකාර්මික ප්‍රදර්ශනය වෙනුවෙන් ප්‍රදර්ශන කුටියක් සකස් කොට පවත්වා ගන්නා ලදී.
- හම්බන්තොට පැවැති කාර්මික ප්‍රදර්ශන සඳහා ප්‍රදර්ශන කුටිය සකස් කොට පවත්වා ගන්නා ලදී.

4.3. පුහුණු පාඨමාලා.

විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව, අභිජනනය හා කළමනාකරණය සම්බන්ධ දින 8 ක පාඨමාලා 2 ක් හා දින 2 ක පාඨමාලා 2 ක් වර්ෂය තුළ පවත්වන ලදී.

4.4. දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන්.

නාරා ආයතනයෙන් සිදු කරනු ලබන පර්යේෂණාත්මක කටයුතු පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකා රුපවාහිනී සංස්ථාව හා එක්ව 'සයුරි' පර්යේෂණ යාත්‍රාවේ සිට පැය 3,1/2 ක සජීවී රුපවාහිනී වැඩ සටහන් විසුරුවා හරින ලදී.

4.5. ශ්‍රවණාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.

නාරා ආයතනයේ පැවැති ශ්‍රවණාගාරය, සියලු පහසුකම් සහිත වැඩිදියුණු කළ නවීන ශ්‍රවණාගාරයක් ලෙස සකස් කරන ලදී.

4.6. විධියේ විත්‍රපට නිෂ්පාදනය.

'සාගර රහස්' හා 'සාගරයේ නොමැකෙන ඉරි' යන නම්වලින් මිනිත්තු 15 ක ධාවන කාලය සහිත වාර්තාමය විධියේ විත්‍රපට දෙකක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

4.7. වෙනත් කටයුතු.

- අවශ්‍ය පරිදි මුද්‍රණ පහසුකම් සපයා දෙන ලදී.
- ඉල්ලුම් කරනු ලැබූ අවස්ථාවන්හිදී නාරා ආයතනය සම්බන්ධ තොරතුරු සපයා දීම හා තැපැල් කොට හැරීම සිදු කරන ලදී.
- ප්‍රදර්ශණ සඳහා නාරා ආයතනයේ විෂය ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළ තොරතුරු පත්‍රිකා සැලසුම් කිරීම හා මුද්‍රණය කිරීම සිදු කරන ලදී.
- නාරා ප්‍රකාශන අලෙවි කිරීම හා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුමැතිය අනුව විවිධ ආයතන වලට නොමිලයේ ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන ලදී.

4.8. ප්‍රකාශන.

- නාරා පුවත් (වෙථම 2 කලාපය 1) ප්‍රවෘත්ති ලිපිය මුද්‍රණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.
- 1993 හා 1994 වාර්ෂික වාර්තා මුද්‍රණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.
- ශ්‍රී ලංකාවේ සාගර සම්පත් පර්යේෂණය, සංවර්ධනය හා සංරක්ෂණය යන මැයෙන් විද්‍යාත්මක ලිපි එකතුවක් මුද්‍රණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

පාලන අංශය.

01. පුරප්පාඩු පිරවීම.

පුරවන ලද පුරප්පාඩු :

1. පර්යේෂණ සහකාර	- තනතුරු	07	
2. ස්කිපර්	- "	01	
3. ගොඩබිම් මිණිත්දෝරු	- "	01	
4. රියදුරු (අතියම්)	- "	03	
5. ලිපිකරු (අතියම්)	- "	03	
6. ජ්‍යෙෂ්ඨ ජලශාස්ත්‍රීය මිණිත්දෝරු	- "	02	
7. විගණන ලිපිකරු (අතියම්)	- "	01	
8. ක්‍රම විශ්ලේෂක	- "	01	
9. ප්‍රධාන සිතියම් විද්‍යාඥ	- "	01	
10. විද්‍යුත් ඉංජිනේරු	- "	01	
11. ආර්ථික විද්‍යාඥ	- "	01	
12. පර්යේෂණ නිලධාරී(සංඛ්‍යා ලේඛණ)-	- "	01	
13. ගොඩබිම් මිණිත්දෝරු	- "	02	
14. පාලක මණ්ඩල ලේකම්	- "	01	: මේ සඳහා බඳවා ගැනීමට අනුමැතිය ලද නිලධාරීන්ගේ 1999 ජනවාරි 11 වන දින සේවයට වාර්තා කරන බව දන්වන ලදී. මේ වනවිට තනතුර භාරගෙන ඇත.

කළමනාකාර උපදේශකයෙකු වශයෙන් අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම් කාර්යාලයේ මහතෙකු පත් කරන ලද අතර, 1998.08.31 දින ඉල්ලා අස්වන ලදී.

ධීවර තාක්ෂණික අංශයේ උපදේශක වශයෙන් 1998.09.09 දින පත් කරන ලද නිලධාරී මහතා 1998.12.31 දින ඉල්ලා අස්වන ලදී.

02. පිරවීමට ඇති පුරප්පාඩු :

- 1. පර්යේෂණ නිලධාරී - තනතුරු 07 : බඳවා ගැනීමේ ලිඛිත පරීක්ෂණ හා සම්මුඛ පරීක්ෂණ අවසන්කර ඇත.

2. අභ්‍යන්තර විගණක - තනතුරු 01 : බඳවා ගැනීමට අනුමැතිය ලද අය තනතුර භාර නොගැනීම නිසා නැවත අයදුම්පත් කැඳවීමට සිදුව ඇත.
3. ප්‍රධාන පරිපාලන නිලධාරී - තනතුරු 01: 1998.11.24 දින නැවත පුවත්පත් දැන්වීමක් පළකර, අයදුම්පත් කැඳවන ලදී. එම අයදුම්පත් අතුරින් තෝරාගත් තිදෙනා සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට කැඳවීමට නියමිතය.
4. භාෂා පරිවර්තක - තනතුරු 01 : සම්මුඛ පරීක්ෂණයෙන් නිර්දේශිත අය අතීයම් පදනම මත බඳවා ගැනීමට අනුමැතිය ලැබී ඇත.
5. අරක්කුම් - තනතුරු 01 : සමුදුමාරු නොකාවේ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සිටින අරක්කුම් තනතුරට බඳවා ගැනීම සඳහා කටයුතු කෙරෙමින් පවතී.
6. සැපයුම් නිලධාරී - " 01
7. පර්යේෂණ සහකාර - " 02
8. ලඝු/යතුරු ලේඛක - " 01
9. භාරකරු/අරක්කුම් - " 01
10. රසායනාගාර සහායක - " 02
11. ඊ.ඩී.පී. සහකාර - " 01
12. විදුලි කාර්මික - " 01 : වෘත්තීය පරීක්ෂණයක් ජාතික ආධුනිකත්ව මණ්ඩලය මගින් පැවැත් වීමට කටයුතු යොදා ඇත.
13. ප්‍රධාන ජලශාස්ත්‍රීය නිලධාරී- තනතුරු 01
14. සිතියම් විද්‍යාඥ - " 02
15. ක්‍රම විශ්ලේෂණ - " 01
16. පරිපාලන සහකාර - " 01
17. සහකාර තාක්ෂණ ශිල්පී - " 01
18. ගොඩබිම් මිණිත්තෝරු - " 01
19. පුහුණු තාක්ෂණ ශිල්පී - " 01
20. කොක්ස්වේන්/ සහකාර යාත්‍රාපති - " 01

03. විනය පරීක්ෂණ:

- 01. ජී.ලමහේවා මහතාට විරුද්ධව පැවැති විනය පරීක්ෂණය අවසන් වී ඇත. පාලක මණ්ඩල අනුමැතිය මත සේවයට කැඳවන ලදී. ඒ අනුව 1998.06.18 දින සිට සේවයට වාර්තා කර ඇත.
- 02. රිය අනතුරක් සම්බන්ධයෙන් 1998.04.09 දින සිට රියදුරු උපාලි රංජිත් ජාදිපිසිංහ මහතාගේ වැඩ තහනම් කොට ඇත. විනය පරීක්ෂණය පැවැත්වේ.
- 03. කම්කරු උසාවියේ නඩු :
  - 1. ග්‍රේෂන් ප්‍රනාන්දු මහතා.
  - 2. සුරමා විජේසේකර මෙහෙවිය.
 දැනට විභාග වෙමින් පවතින අතර, මෙහෙයවීමේ කටයුතු පාලන අංශය මගින් සිදු කෙරේ.
- 04. උත්තමාධිකරණ පෙත්සම :

අභ්‍යන්තර විගණකව සිටි එල්.ජී.එන්. පෙරේරා මහත්මිය මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීමක් සම්බන්ධව කරුණු ඉදිරිපත් කරමින් තිබූ පෙත්සම 1998.01.27 දින විභාග කරන ලද අතර, අපගේ කරුණු සලකා බලා ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.
- 05. 1998.12.11 දින හා 1998.12.25 දින සිදු වී ඇති රිය අනතුරු දෙක සම්බන්ධව මූලික පරීක්ෂණ පැවැත්වේ.

04. සුභ සාධනය:

- 01. පහත සඳහන් පොදු ප්‍රවාහන සේවා පහසුකම් සපයනු ලැබේ.
  - නාරා - පිලියන්දල
  - නාරා - ගම්පහ
  - නාරා - කොට්ටාව
  - නාරා - මීගමුව
  - නාරා - කොටුව

1999 වර්ෂයේදී මෙම ප්‍රවාහන සේවා සඳහා වාහන කුලියට ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු කරමින් පවතී.
- 02. නාරා සුභ සාධක සංගමය සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කෙරේ. එමගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන සහන මිලට බඩු ලබාදීමේ “සුපුන්සල” සඳහා ඉඩ පහසුකම් ලබා දී ඇත.

03. සංගමයේ සාමාජිකයෙකුගේ අවමංගලයක් සිදුවූ අවස්ථාවල ආදාහන කටයුතු සිදු කරන දිනට වාහනයක් ලබාදීමත්, සාමාජිකයින් හට ඊට සහභාගිවීම සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීමත් සිදු කෙරේ.

05. වැටුප් සංශෝධනයක් ලබාදීම:

රා. ප. ව.2/97 අනුව සංශෝධනය කරන ලද වැටුප් වල දෙවන අදියර 1998 වර්ෂයේ සිට ගෙවීමට කටයුතු කරන ලදී. එසේම තාරා ආයතනයට නව වැටුප් ක්‍රමයක් සකසා දීම සම්බන්ධයෙන් වැටුප් හා සේවා සංඛ්‍යා කමිටුවට කරුණු ඉදිරිපත් කරන ලදී. එය ප්‍රතික්ෂේප විය.

06. උසස්වීම්.

තාරා ආයතනයේ අතීතයේ සේවා කාලය උසස්වීම් සඳහා සැලකිල්ලට ගන්නා ලෙස සේවකයින් කරන ලද ඉල්ලීම පාලක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත 1998 ජනවාරි මස ක්‍රියාවට නැංවා ඇත.

ඒ අනුව ඒ ඒ අවස්ථාවල උසස්වීම් සඳහා මූලික සුදුසුකම් සපිරූ අයට උසස්වීම් ලබාදීම සඳහා ඇගයීම් කර, ඉදිරි කටයුතු සිදු කෙරේ.

07. වැටුප් විෂමතා කමිටු වාර්තා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

තාරා ආයතනයේ වැටුප් විෂමතා ඉවත් කිරීමට පත් කරන ලද කමිටු නිර්දේශයන් පාලක මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර, එම තීරණ අමාත්‍යාංශය මගින් වැටුප් හා සේවක සංඛ්‍යා කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට යවන ලදී. කමිටුව විසින් එය ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.

08. ඒ ඒ අවස්ථාවලදී විදේශ පුහුණුවීම් / අධ්‍යයන කටයුතු හෝ සම්මන්ත්‍රණ ආදියට විදේශගත වන අයට අදාළ මූලික කටයුතු ආයතනය මගින් සිදු කර දෙනු ලැබේ. එහිදී 98 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දක්වා පහත නම් සඳහන් අය විදේශගතව ඇත.

නම	රට	කාලය	පුහුණුව
01 එස්.එම්.ඒ.අජමි මයා	තායිලන්තය	98/01/01- 99/09/10	පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා
02 පී.ඒ.ජේ.සී.පෙරේරා මිය	තායිලන්තය	98/01/05- 99/08/31	පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා
03 ඒ.එස්.එල්.ඊ.කොරයා මිය	ස්වීඩනය	98/01/05- 98/01/26	පර්යේෂණ වැඩ සටහන් සඳහා
04 එම්.ඒ.ආරියවංශ මයා	ඉන්දියාව	98/01/13- 98/01/21	ජලශාස්ත්‍රීය කටයුතු පිලිබඳ සාකච්ඡාවක් සඳහා.
05 බී.එච්.බී.නිහාල් සිල්වා මයා			
06 පී.ඒ.ඒ.ටී.ජයවර්ධන මයා	ඉන්දියාව	98/03/29- 98/04/09	වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණය පිලිබඳ අධ්‍යයනය.
07 ආචාර්ය ඩී.එස්.ජයකොඩි මයා	එංගලන්තය	98/03/29- 98/04/03	සමුපවක් සඳහා.
- එම -	කොරියාව	98/09/13- 98/09/26	වැඩමුළුවක් සඳහා.
08 ඒ.රාජසූරිය මයා	මාලදිවයින	98/05/02- 98/05/15	පුහුණු පාඨමාලාවක පුහුණුකරුවෙකු වශයෙන් සහභාගී වීම.
09 පී.ඒ.ටී.ප්‍රනාන්දු මයා	- එම -	98/05/02- 98/05/15	කොරල්පර සංරක්ෂණය පිලිබඳ හා ජීව භෞතික ක්‍රම පිලිබඳ පුහුණුවක් සඳහා.
10 එම්.එස්.සී.කරුණාරත්න මයා	- එම -	- එම -	- එම -
11 ටී.ඒ.රාජපක්ෂ මයා	ඉන්දියාව	98/05/04- 98/05/31	පුහුණු වැඩ සටහනක්.
12 පී.ඒ.ටී.ප්‍රනාන්දු මයා.	තායිලන්තය	98/06/01- 98/07/12	තොග මත්ස්‍ය සංගණනය පිලිබඳ පුහුණුවක් සඳහා.
13 පී.ඒ.ඒ.ටී.ජයවර්ධන මයා.	එක්සත්	98/06/01- 98/08/31	පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා
14 ආර්.ආර්.පී.මල්දෙණිය මිය.	රාජධානිය.		
15 එච්.ඩී.විමලසේන මයා.	ඉන්දියාව	98/09/17- 98/09/30	වැඩ මුළුවකට.
16 ඊ.එම්.එස්.විජේරත්න මයා.		98/11/01- 98/12/31	පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා
17 කේ.අරුලානන්තන් මයා.	ස්වීඩනය		

18	පී.ඩී.කේ.ඩී.අමරසූරිය මයා.	සීමෙල්ස්	98/11/09- 98/11/14	සාකච්ඡාවක් සඳහා.
19	එස්.එන්.එස්.අමරසිංහ මයා.	ජපානය	98/11/10- 99/03/06	සුහුණු පාඨමාලාවක්.
20 21 22 23	සෝමා ආර්යරත්න මෙනෙවිය ආචාර්ය ජේ.එම්.පී.කේ. ජයසිංහ මයා. ආචාර්ය ටී.බී.වත්තිනායක මයා. ඒ.එස්.එල්.ඊ.කොරයා මිය.	තායිලන්තය	98/11/10- 98/11/14	සමුපවකට.
24	ඒ.රාජසූරිය මයා.	මිස්ට්‍රියාව	98/11/23- 98/11/26	සමුපවකට.
25	ආචාර්ය ඩබ්.පී.එන්.ප්‍රනාන්දු මිය.	ඉන්දියාව	98/11/24- 98/11/29	සම්මන්ත්‍රණයකට.

09. වෘත්තීය සමිති.

වෘත්තීය සමිති සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන අතර, ඔවුන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි ඒකාබද්ධ වෘත්තීය සමිති රැස්වීමක් 1998.03.16 දින සභාපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්විය. එහිදී ගන්නා ලද තීරණ ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

10. 1998 / 99 වර්ෂය සඳහා නව උපදේශක සභාව පත් කිරීමට කටයුතු කරගෙන යන ලදී. ජන්දයෙන් තෝරා පත්කර ගත් සංඛ්‍යාවට වඩා අඩු සංඛ්‍යාවක් තේරී පත්වීම නිසා, එකී අඩු සංඛ්‍යාවද සභාපතිතුමා විසින් නම් කිරීමට හෝ මේ පිළිබඳව උපදෙස් අමාත්‍යාංශයෙන් ඉල්ලා ඇත.

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිතායතනය
1998-12-31 දිනට ශේෂ පත්‍රය

176,527,035	ඉදිරියට ගෙනා ශේෂය			19,194,898.19
39,960,000	ප්‍රාග්ධන ආධාර	(12)		87,862,200.00
221,706,308	ප්‍රති අගයුම් සංචිත	(13)		267,395,585.74
41,199,729	විදේශාධාර	(14)		42,707,516.31
654,000	දේශීය ආධාර	(15)		654,000.00
(66,129,674)	ආදායමට වැඩි වියදම් අතිරික්තය			(106,163,780.38)
413,917,398				311,650,219.86
	ස්ථිර වත්කම්			
81,708,955	සිත්තක්කර බිම්	(16)	81,708,955.00	
9,493,508	සිත්තක්කර ගොඩනැගිලි	(16)	9,493,508.00	
145,982,321	ගොඩනැගිලි	(16)	65,189,619.58	
1,800,000	යන්ත්‍ර	(16)	1,679,000.00	
29,300,219	උපකරණ	(16)	41,106,825.05	
4,997,196	පරිගණක හා පින්ටර	(16)	6,942,641.68	
10,800,000	වාහන	(16)	12,068,076.05	
803,625	බයිසිකල්	(16)	630,478.00	
4,375,666	ලී බඩු හා කොටස්	(16)	5,896,547.45	
4,031,491	පුස්තකාල පොත්	(16)	4,203,165.25	
142,335	මාලු වැංකි	(16)	126,520.00	
454,365	ඉංජිනේරු උපකරණ හා මෙවලම්	(16)	469,887.00	
39,836	අද්මිරාල්ති සිතියම්	(16)	35,613.20	
16,250,004	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු (දේශීය)(16)		-	
4,673,196	පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය විදේශීය)	(16)	-	
96,947,718	බෝට්ටු හා යාත්‍රා	(16)	86,175,946.00	
411,800,435	ජංගම වත්කම්			315,726,782.26
1,366,880	තොග (1998.12.31 දිනට)	(17)	1,830,998.17	
2,980,987	ණයකරුවෝ හා පූර්ව ගෙවීම්	(18)	2,049,088.60	
169,472	තැන්පතු	(19)	186,472.00	
1,397,178	අත්තිකාරම්	(20)	1,841,997.18	
5,608,270	ණයකරු සේවකයන්	(21)	6,225,312.62	
3,096,463	සංසරණ මුදල්		4,000,000.00	
4,500,000	සත්දින තැන්පතු	-		
1,342,494	අත හා බැංකුවේ මුදල්	(22)	4,881,585.86	
				21,015,454.43
20,461,744	ජංගම වගකීම්			
11,494,876	ණයහිමියෝ හා එකතු වූ වියදම්	(23)	15,110,743.82	
310,254	බැංකු අයිතව			
322,791	ව්‍යාපෘති ණය හිමියන්	(24)	224,344.32	
99,677	විශේෂඥ සේවා ව්‍යාපෘති	(25)	1,223,473.69	
12,227,598				16,558,561.83
8,234,146	ගුද්ධ ජංගම වත්කම්			4,456,892.60
(5,862,583)	ප්‍රමාද වූ වගකීම්			(8,533,455.00)
414,171,998				311,650,219.86

මහාචාර්ය පී. ඩබ්. ඇපාසිංහ
සභාපති

ආචාර්ය ඩී. එස්. ජයකොඩි
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

එම්. ඩී. සේනාරත්න
ගණකාධිකාරී.

විගණකාධිපති සටහන

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතයන්ගේ 1998 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී.

මුදල් පනතේ 14 (2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු මෙම ගිණුම් පිළිබඳ මාගේ නිරීක්ෂණයන් ජාතික ජලජසම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතයන්ගේ සභාපතිවරයා අමතන ලද සමදින දරන මාගේ වාර්තාවේ ඇතුළත්ව ඇත.

(එස්. සී. මායාදුන්නේ)

විගණකාධිපති,

2000 ඉනුවැම්බර් 10 දින,

කොළඹ 07, විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවේදීය.

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව.

මගේ අංකය: විඵම/ජේ/තාරා/
99/01.

මබේ අංකය :

දිනය : 2000 නොවැම්බර් 10 දින

සභාපති,

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය.

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ 1998 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව.

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ 1998 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම්, 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 (1) වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මෙම විගණනය කරගෙන යාමේදී ප්‍රසිද්ධ වෘත්තියෙහි යෙදී සිටින ගණකාධිකාරී සමාගමක් මට සහාය විය. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර නියෝජිතායතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමග ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතුයැයි මා අදහස් කරන මාගේ නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. 1999 දෙසැම්බර් 27 වන දින නියෝජිතායතනයේ සභාපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

1.2 විගණන විෂය පථය

මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් විගණන මතය, අදහස් දැක්වීම් සහ සොයාගැනීම්, විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් පිළිබඳ සමාලෝචනය සහ ගණුදෙනු වල නියැදි පිළිබඳ තහවුරු පරීක්ෂා කිරීම් මත පදනම් වී ඇත. එම සමාලෝචනය සහ පරීක්ෂණයන්ගේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය, මට ලැබී ඇති කාර්ය මණ්ඩලය, අනෙකුත් සම්පත් සහ කාලවේලා යන සීමාවන් ඇතුළත හැකිතාක් පුළුල් විගණනයක් කළ හැකි වන පරිදි පිළියෙල කරන ලද්දකි. මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර වන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස පොදු සම්මත විගණන ප්‍රමිතීන්, විධි සහ පරිචයන්ට අනුකූලව විගණනය සැලසුම් කර සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි දැක්වෙන අගයන් සහ හෙලිදරව් කිරීම්වලට උපකාර වන සාක්ෂි පරීක්ෂා කිරීම, මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් පිළියෙල කිරීමේදී අනුගමනය කරන ලද ගණකාධිකරණ මූලධර්ම හා වැදගත් ඇස්තමේන්තු සහ නිගමන තක්සේරු කිරීම, මූල්‍ය ප්‍රකාශවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීම සහ යොදාගන්නා ලද ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති සුදුසුද, ඒවා ඒකාකාරීව අනුගමනය කරන ලද්දේද සහ ප්‍රමාණවත් පරිදි හෙලිදරව් කරන ලද්දේදැයි නිගමනය කිරීම විගණනයට ඇතුළත් විය. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

2. ගිණුම්

2.1 විගණන මතය.

මෙම වාර්තාවේ දැක්වෙන මාගේ නිරීක්ෂණයන් හේතුකොට ගෙන ඉදිරිපත් කරන ලද ගිණුම් පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට මට නොහැකිය. මේ පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ ප්‍රධාන අඩුපාඩු පහත දැක්වේ.

<u>අඩුපාඩුව</u>	<u>වාර්තාවේ ඡේදයට යොමුව</u>
(අ) ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති	2: 5: 1
(ආ) ගිණුම්වල අනුවිත හෙළිදරව් කිරීම්	2: 5: 2
(ඇ) ගිණුම්වලින් අත්හැරීම්	2: 5: 3
(ඈ) ගිණුම්වල වූ වැඩියෙන් සහ අඩුවෙන් දැක්වීම්	2: 5: 4
(ඉ) ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්	2: 5: 5
(ඊ) විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම	2: 5: 6
(උ) නීති, දීති, රෙගුලාසි, කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම.	2: 5: 7
(ඌ) ප්‍රමාණවත් අධිකාර බලයකින් තහවුරු නොවූ ගණුදෙනු.	2: 5: 8
(එ) මූල්‍ය ප්‍රතිඵල සහ මූල්‍ය තත්ත්වය කෙරෙහි විශ්වාසය තැබිය නොහැකිවීම.	3: 1
(ඵ) පද්ධති හා පාලන දුර්වලතා	4

2.2 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල.

ඉදිරිපත් කර ලද ගිණුම් අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ නියෝජිතායතනයේ වැඩකටයුතු වල ප්‍රතිඵලය රු.68,412,195 ක උාණතාවයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ උාණතාවය රු. 53,210,366 ක් විය. සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵල පිළිබඳ සාරාංශයක් පහත සඳහන් ප්‍රකාශයෙන් දැක්වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය.

	1998		1997	
	රු.	රු.	රු.	රු.
ආදායම				
රජයේ දායකය	46,100,000		39,000,000	
විවිධ ආදායම්	<u>2,285,734</u>	48,385,734	<u>1,419,533</u>	40,419,533
වියදම				
පරිපාලන	73,218,705		52,795,992	
ආයතන	5,775,219		4,406,468	
ක්ෂය	<u>28,541,544</u>		<u>54,539,434</u>	
	107,535,468		111,741,994	
අඩුකළා				
ච්ඡාදනවලින් අයකරගත් මුදල	<u>(5,939,368)</u>	<u>(101,596,100)</u>	<u>2,910,166</u>	<u>(108,831,728)</u>
වර්ෂය සඳහා උණනාවය		(53,210,366)		(68,412,195)
ඉදිරියට ගෙනා සමුච්චිත උණනාවය (241,168,188)			(175,038,515)	
ඉකුත් කාලපරිච්ඡේද වල විෂයයන්	(52,953,414)	(294,121,602)	(2,282,522)	(172,755,993)
ඉදිරියට ගෙනගිය සමුච්චිත උණනාවය		<u>(347,331,968)</u>		<u>(241,168,188)</u>

2.3 මූල්‍ය ව්‍යුහය

ඉදිරිපත් කරන ලද ගිණුම් අනුව, නියෝජිතායතනයේ 1997 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ව්‍යුහය 1996 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති තත්ත්වය සමග සසඳා පහත දැක්වේ.

	<u>දෙසැම්බර් 31 දිනට</u>			
	<u>1998</u>		<u>1997</u>	
<u>සම්පත්</u>	රු.	රු.	රු.	රු.
රජයේ දායකය		225,415,380		177,513,380
විදේශාධාර	152,694,772		151,186,985	
විශේෂ ධෛර්‍ය ගිණුමේ				
ශේෂයට කරන ලද ගැලපීම්	(8,853,775)	143,840,997	(8,853,775)	142,333,210
වෙනත් දායකයන්		22,330,225		22,330,225
		<hr/>		<hr/>
		391,586,602		342,176,815
ප්‍රත්‍යාගණන - සංචිතය		267,395,586		312,908,771
සමුච්චිත උගණතාවය		(347,331,968)		(241,168,188)
		<hr/>		<hr/>
		311,650,220		413,917,398
		<hr/> <hr/>		<hr/> <hr/>
<u>උපයෝජනය</u>				
ස්ථාවර වත්කම් ලියා				
අඩුකළ වටිනාකමට		229,550,836		293,929,518
“සමුද්‍රමාරු” නැව		86,175,946		96,947,718
විදේශාධාර ව්‍යාපෘති (ශුද්ධ)		-		4,673,196
වෙනත් ව්‍යාපෘති (ශුද්ධ)		-		16,250,003
ශුද්ධ ජංගම වත්කම්		(4,076,562)		2,116,963
		<hr/>		<hr/>
		311,650,220		413,917,398

2.4 මුදල් ප්‍රවාහය

සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂය තුළ නියෝජිතායතනයේ මුදල් ප්‍රවාහය පහත සඳහන් ප්‍රකාශයෙන් දැක්වේ.

	<u>දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය</u>			
	රු.	<u>1998</u> රු.	රු.	<u>1997</u> රු.
<u>මෙහෙයුම් කාර්යයන්ගෙන් ලද මුදල් ප්‍රවාහයන්</u>				
වර්ෂය සඳහා උග්‍රණතාවය		(53,210,366)		(68,412,195)
මුදල් වලනය කෙරෙහි බලනොපාන විෂයයන් සඳහා ගැලපීම් :				
ක්ෂය	28,541,544		54,539,434	
පාරිතෝෂික සඳහා ප්‍රතිපාදනය	3,061,139		2,232,503	
ස්ථාවර වත්කම් විකිණීමෙන් ලත් ලාභය	-	31,602,683	-	56,771,937
	-----	-----	-----	-----
		(21,607,683)		(11,640,258)
ඉකුත් කාලපරිච්ඡේදවල විෂයයන්		(52,953,414)		2,282,522
		-----		-----
කාරක ප්‍රාග්ධන විෂයයන්වල } වෙනස්වීම්වලට පෙර මෙහෙයුම් } උග්‍රණතාවය }		(74,561,097)		(9,357,736)
<u>කාරක ප්‍රාග්ධන විෂයයන්වල වෙනස්වීම්</u>				
නොගයේ අඩුවීම/(වැඩිවීම)	(464,118)		41,324	
ලැබියයුතු ගිණුම්වල අඩුවීම/(වැඩිවීම)	(146,640)		3,602,818	
ණයගිමියන්ගේ සහ උපවිකයන්ගේ වැඩිවීම/(අඩුවීම)	3,615,868		(295,395)	
ව්‍යාපෘති ණයගිමියන්ගේ වැඩිවීම/(අඩුවීම)	1,025,350		98,447	
උපදේශක ව්‍යාපෘතියේ (වැඩිවීම)	-	4,030,460	(1,331,425)	2,115,769
	-----	-----	-----	-----
		(70,530,637)		(7,241,967)
අඩුකළා : පාරිතෝෂික ගෙවීම්		(390,267)		(829,262)
		-----		-----
මෙහෙයුම් කටයුතුවල යෙදූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රමාණය		(70,920,904)		(8,071,229)

ආයෝජන කටයුතුවලින් වූ මුදල් ප්‍රවාහයන්

ස්ථාවර වත්කම් අත්පත් කරගැනීම	21,764,000	68,644,508	
	-----	-----	
ආයෝජන කටයුතුවල යෙදවූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රමාණය	21,764,000		(68,644,508)
<u>මූල්‍ය කටයුතුවලින් වූ මුදල් ප්‍රවාහයන්</u>			
ලැබුණු ප්‍රදානයන් - රජයේ	47,902,000	39,960,000	
- විදේශ ප්‍රදානය	1,507,787	41,853,729	
	-----	-----	
මූල්‍ය කටයුතුවලින් උත්පාදනය වූ මුදල් ප්‍රමාණය	49,409,787		81,813,729
	-----		-----
මුදල් සහ මුදල් හා සමාන විෂයයන්ගේ ශුද්ධ වැඩිවීම/ (අඩුවීම)	252,883		5,097,992
වර්ෂය ආරම්භයේදී මුදල් සහ මුදල් හා සමාන විෂයයන්	8,628,703		3,530,711
	-----		-----
වර්ෂය අවසානයේදී මුදල් සහ මුදල් හා සමාන විෂයයන් (සටහන 1)	8,881,586		8,628,703
	=====		=====

දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන වර්ෂය

	<u>1998</u>	<u>1997</u>
	Rs.	Rs.
<u>සටහන : 1</u>		
බැංකු ශේෂයන් (ශුද්ධ)	4,881,586	1,032,240
මාර්ගස්ථ මුදල්	4,000,000	3,096,463
දින හතේ ඇමතුම් තැන්පතු	-	4,500,000
	-----	-----
	8,881,586	8,628,703
	=====	=====

2:5 ගිණුම් පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2:5:1 ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති
පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) සෙමින් වැය වන හා යළි පැනගිය තොග සඳහා ගිණුම් වලදී සැපයීම් කර නොතිබිණි.
- (ආ) ශේෂපත්‍රයේ දැක්වෙන රු.315,726,782 ක්වූ ස්ථාවර වත්කම්, 1998 වර්ෂය තුළදී ගෞතීකව සත්‍යාපනය කර නොමැත.
- (ඇ) ආයතනයේ අවම වශයෙන් වර්ෂයක සේවා කාලයක් සපුරන ලද සියලු සේවකයන්ට පාරිතෝෂික ගෙවා ඇත. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අංක 3 ට අනුකූලව ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියේ වෙනස්වීම් අනාවරණය කර නැත.

2:5:2 ගිණුම්වල වූ අනුවිත හෙළිදරව් කිරීම්

ගිණුම්වල පහත සඳහන් අනුවිත හෙළිදරව් කිරීම් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

- (අ) රු. 2,130,288 වන ආදායම් වියදම් ප්‍රාග්ධන ගත කර මෝටර් වාහන ගිණුමේ සඳහන් කොට ඇත.
- (ආ) පාරිතෝෂික දීමනා ගෙවීමට අදාළව, ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියේ වෙනස්වීමේ බලපෑම ගිණුම්වල සටහන් කොට නැත.
- (ඇ) අංක 24 දරණ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව වත්කම් වලට සම්බන්ධ රජයේ ආධාර සඳහන් කොට නැත.

2:5:3 ගිණුම්වල වූ අත්හැරීම්

ගිණුම්වල වූ පහත සඳහන් අත්හැරීම් නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) සේවකයින් වෙත ලබාදෙන ලද, දීර්ඝ කාලයක සිට නොපියවා ඇති එකතුව රු. 111,408 /- ක්වූ අයකර ගැනීම සැක සහිත අත්තිකාරම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.
- (ආ) මිලදී ගැනීම් හා සේවා අත්තිකාරම් සඳහා ගෙවන ලද එකතුව රු. 1,237,834 වූ අයකර ගැනීම සැක සහිත අත්තිකාරම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපාදන සලසා නොමැත.
- (ඇ) ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි පුස්තකාල පොත් තොගය වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.
- (ඈ) ආයතනයේ නමින් ඒකාබද්ධව කර ඇති මෝටර් රථයක් මෝටර් රථ ගිණුමේ සටහන් කර නොතිබිණි.

2:5:4 ගිණුම්වල වූ වැඩියෙන් හා අඩුවෙන් දැක්වීම්

පහත සඳහන් වැඩියෙන් දැක්වීම් සහ අඩුවෙන් දැක්වීම් නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) රු.12,500 වෙනුවට රු. 112,500 සටහන්වීම නිසා කාර්යාල උපකරණ ගිණුමේ රු. 100,000 වැඩියෙන් සටහන් කර ඇත.
- (ආ) ආදායම් වැයවීම් වරදවා සටහන් කිරීම නිසා කාර්යාල උපකරණ ක්ෂයවීම රු. 10,000 වැඩියෙන් සටහන් කර ඇත.
- (ඇ) තෙවන පාර්ශ්වයකට අයිතිය තිබීම නිසා මෝටර් වාහන ගිණුමේ රු. 654,000 වැඩියෙන් සටහන් කර ඇත.
- (ඈ) ආයතනයට අයත් නොවන වාහනයකට ක්ෂයවීම් සැපයීමේ හේතුවෙන් මෝටර් රථවාහන වල සංචිත ක්ෂයවීම රු. 130,800 වැඩියෙන් සටහන් කර ඇත.
- (ඉ) වැරදි ගණනය කිරීම් නිසා ගොඩනැගිලි ක්ෂයවීම රු. 7,891,339 ක් වැඩියෙන් සටහන් කර ඇත.
- (ඊ) ආදායම් වැයවීම් දෝෂ සහගත ලෙස ප්‍රාග්ධනකරණය කිරීම නිසා මෝටර් වාහන රු. 2,130,288 ක් වැඩියෙන් සටහන් කර ඇත.
- (උ) 1998 අගෝස්තු සිට දෙසැම්බර් දක්වා සභාපතිව වැටුප් දීමනා සඳහා ප්‍රතිපාදන නොසැපයීම හේතුවෙන් උපවිත වියදම් රු.133,812 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබේ.
- (ඌ) ගුවන් ටිකට්ටු මිලට නොගෙන ඇති නමුත්, ගුවන් ටිකට්ටු සඳහා විදේශ චාරිකා ගිණුමට රු. 49,020 ක් හර කොට ඇත.

2:5:5 ලැබියයුතු සහ ගෙවියයුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) රු.1,107,529 ක්වූ ලැබිය යුතු මුදල්වලින් (ව්‍යාපෘති) කිසිම උපලබ්ධි වටිනාකමක් නියෝජනය නොකරයි.
- (ආ) 1982 සිට 1995 දක්වා කාලපරිච්ඡේදය වෙනුවෙන් කොළඹ මහනගර සභාවට ගෙවියයුතු රු.5,599,830 ක් දිගටම වටිපනම් සහ බදු හිඟ මුදල් වශයෙන් පෙන්වා තිබුණි.
- (ඇ) ණයගැතියෝ, තැන්පතු සහ අත්තිකාරම් ශේෂවලින් එකතුව රු.1,506,000 ක් සහ රු.714,000 ක් අවුරුදු එකේ සිට දෙක දක්වා විහිදි කාලපරිච්ඡේදයක් සහ අවුරුදු දෙකකට වැඩි කාලයක් හිඟව පැවතුණි.

- (ඇ) ණයගිම්යන්ගේ ශේෂවලින් එකතුව රු.2,134,639 ක් සහ රු. 5,316,000 ක් පිළිවෙලින් අවුරුදු එකේ සිට හතර දක්වා සහ අවුරුදු හතරකට වැඩි විහිදී කාලපරිච්ඡේදයක් හිඟව පැවතුණි.
- (ඉ) ව්‍යාපෘති ණයගිම්යන්ගේ ශේෂවලින් රු.224,000 ක් අවුරුදු හතරකට වැඩි කාලපරිච්ඡේදයක් හිඟව පැවතුණි.
- (ඊ) 1991 සිට 1998 දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ කාර්ය මණ්ඩලයට ලබාදෙන ලද එකතුව රු. 208,630 ක්වූ විශේෂ මුදල් අත්තිකාරම් 1998 වර්ෂය අවසානය දක්වා අයකර ගෙන නොතිබුණි.
- (උ) 1993 මාර්තු මාසයේදී සිදුවූ මුදල් හිඟයක් සම්බන්ධයෙන් සේවකයෙකුගෙන් අයකර ගතයුතු රු. 25,527 ක අධිභාරයක් වර්ෂය අවසානය දක්වා අයකරගෙන නොතිබුණි.
- (ඌ) 1995 සිට 1998 දක්වා ලැබුණු එකතුව රු. 205,000 ක්වූ ආපසු ගෙවිය යුතු ටෙන්ඩර් තැන්පතු වර්ෂය අවසානය දක්වා ගෙවා අවසන් කර නොතිබුණි.

2:5:6 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම.

ගිණුම්වල වූ පහත සඳහන් විෂයයන් ඒ එකිනෙක විෂයය ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි නොවීම හේතුවෙන් විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කිරීමට හෝ පිළිගැනීමට හෝ නොහැකි විය.

	<u>විෂයය</u>	<u>වටිනාකම රු.</u>	<u>ලබාගැනීමට නොතිබුණ සාක්ෂි</u>
(අ)	යු එන් ඩී පී ජංගම ගිණුම	23,214	උපකාරක ලේඛණ හා සනාථ කිරීම්.
(ආ)	ජාතීය ගලවා ගැනීම සඳහා දායකත්වය	7,168	උපකාරක ලේඛණ.
(ඇ)	ණයකරුවෝ, තැන්පතු හා සුළු මුදල් අත්තිකාරම්	2,282,075	සනාථ කිරීම්.
(ඈ)	ණයගිම්යෝ, ව්‍යාපෘති ණයගිම්යෝ, සංචිත හා විශේෂඥ ව්‍යාපෘති	16,558,562	- එම -
(ඉ)	බොල්ණය ප්‍රතිපාදන	254,600	විස්තරාත්මක ලැයිස්තු.
(ඊ)	වියදම් - විදේශ වාරිකා	492,389	ගෙවීම් වවුචර.
(උ)	වියදම් - වෙනත්	4,400	භාණ්ඩ භාරගැනීමේ කුටිතාත්සි

2:5:7 හීනි, ටීනි, රෙගුලාසි, කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම,
විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අනුකූල නොවීම් අවස්ථා පහත දැක්වේ.

හීනි, ටීනි, රෙගුලාසි, කළමනාකරණ
තීරණවලට යොමුව

විස්තර

(අ) මුදල් පහත.

(I) 12 වගන්තිය

චාර්ජික ගිණුම්වල ආකෘතිය හා අඩංගු වියයුතු දෑ සඳහා මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ එකඟත්වය ඇතිව අදාළ අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

(II) 13(5)(බී) වගන්තිය

තොග, ගබඩා භාණ්ඩ, ණයගැතියෝ සහ ණයගිම්යෝ පිළිබඳ චාර්ජා ගිණුම් සමග විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(III) 13(5)(ඩී) වගන්තිය

විගණකාධිපති ගේ එකඟත්වය ඇතිව අභ්‍යන්තර විගණන වැඩ සටහනක් පිළියෙල කර නොතිබුණු අතර, නියම කර ඇති ආකාරයට 1997 වර්ෂය සඳහා අර්ධ චාර්ජික අභ්‍යන්තර විගණන චාර්ජා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(IV) 13(6) වගන්තිය

විගණකාධිපති විසින් නියම කර ඇති පරිදි ගිණුම් පිළිබඳ චාර්ජාව ගිණුම් සමග ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(V) 14(1) වගන්තිය

මුදල් වර්ෂය අවසාන විමෝචන පසු මාස මාස 04 ක් ඇතුළත චාර්ජික චාර්ජාවේ කෙටුම්පතේ පිටපතක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ආ) 1994 ජූනි 04 දින දරණ අංක PED 95 දරණ භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය

ප්‍රසාද දීමනා හා සහනාධාර ගෙවීමට භාණ්ඩාගාර/ අමාත්‍යාංශ අනුමැතිය ලබා නැත.

(ඇ) 1982 අංක 43 දරණ මුද්දර ගාස්තු පහත

(i) කොන්ත්‍රාත්කරුවකු සමග ඇතුළත් වූ රු.1,443,639 වටිනාකම සහිත ගිවිසුම සඳහා අයකර ඇත්තේ රු.722 ක මුද්දර ගාස්තුවක් පමණි.

(ii) කොන්ත්‍රාත්කරුවකු සමග අත්සන් කරන ලද රු.1,125,630 ක වටිනාකම සහිත ගිවිසුම සඳහා අයකර ඇත්තේ රු. 566 ක මුද්දර ගාස්තුවක් පමණි.

- (ඉ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දින අංක 842 දරණ භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය එක් එක් චන්කම්වල අගයන් ස්ථාවර චන්කම් ලේඛනයේ දක්වා නොතිබුණි.
- (ඊ) ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ප්‍රමිත අංක - 10 පසුගිය වසරට අදාළ වියදම් හා ආදායම් වෙන් වෙන්ව සටහන් කර නැත.
- (උ) ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ප්‍රමිත අංක - 1 මෝටර් වාහන අලුත්වැඩියා වියදම් ප්‍රාග්ධනකරණය කර ඇත
- (ඌ) 1990 ජනවාරි 4 දින දරන බදු ගිවිසුම 1995, 1996, 1997 හා 1998 සඳහා වාර්ෂික බදුකුලිය ආයෝජන මණ්ඩලය වෙත ගෙවා නොතිබුණි.

2:5:8 ප්‍රමාණවත් අධිකාරි බලයකින් තහවුරු නොවූ ගනුදෙනු.

පහත සඳහන් අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) රජය විසින් සපයන ලද ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයෙන් වියදම් නොකර ඉතිරි වූ රු.18,135,114 ක මුදල පුනරාවර්තන වියදම් දැරීම සඳහා උපයෝගී කරගෙන තිබුණි.
- (ආ) නියෝජිතායතනය විසින් පාවිච්චි කරනු ලබන නමුත්, තුන්වන පාර්ශ්වයන් වෙත අයිතිය රැඳී තිබෙන මෝටර් වාහන රක්ෂණය කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය.

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිපල

1998 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළ නියෝජිතායතනයේ වැඩකටයුතු වල ප්‍රතිඵලය රු. 53,210,366 ක උාණතාවයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපී ඉකුත් වර්ෂය සඳහා උාණතාවය රු. 68,412,195 ක් විය.

ඉහත 2:5 ඡේදයෙහි විස්තර කර ඇති පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශවලින් පිලිබිඹු වන ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතභාවය හේතුකොට ගෙන මෙම විවලනය විශ්ලේෂණය කිරීමට උත්සාහ කිරීමෙන් එතරම් අර්ථවත් ප්‍රතිපලයක් ලැබෙතැයි සිතිය නොහැක.

නියෝජිතායතනයේ වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශවලින් අනාවරණය කළ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලවලට ඊට පසු වර්ෂවලදී නිරීක්ෂණය කෙරුණු ගිණුම් දෝෂ, අත්හැරීම් ආදිය සඳහා ගැලපීම් කිරීම නියෝජිතායතනයේ අඛණ්ඩ ලක්ෂණයක්ව පැවතුණි. නිදසුනක් ලෙස ඉකුත් වර්ෂයේ ගිණුම්වලින් දැක්වූ රු. 68,412,195 ක්වූ උාණතාවය සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු. 52,953,414 කින් (ශුද්ධ) ගලපා තිබුණි. පසුගිය වර්ෂ පහ තුළ කරන ලද එවැනි ගැලපුම් පහත දැක්වේ.

<u>වර්ෂය</u>	<u>මූල්‍ය ප්‍රතිඵල</u> රු.	<u>පසු වර්ෂවලදී කරන ලද ගැලපීම්</u> රු.
1992	(8,163,129)	(16,294,750)
1993	(10,406,301)	(12,984,015)
1994	(11,875,069)	(1,144,081)
1995	(30,839,267)	(225,415)
1996	(25,355,013)	(2,282,522)

මේ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල සහ මූල්‍ය තත්ත්වයට ඉදිරි වර්ෂවලදී ද එවැනි ගැලපීම් නොකෙරේය, යන්න පිලිබඳ නිගමනය කළ නොහැකි විය. එබැවින්, ගිණුම්වලින් පිලිබිඹු වූ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල සහ මූල්‍ය තත්ත්වය පිලිබඳව විශ්වාසයක් තැබිය නොහැකි විය.

3.2 භෞතික කාර්ය සාධනය.

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ප්‍රමාණවත් වාර්තා ලියා තබා නොතිබුනා මෙන්ම ව්‍යාපෘති කාර්ය සාධනය ඇගයීමේ වාර්තා පිලියෙල කර නොතිබුණි. එබැවින් ව්‍යාපෘති හා නියෝජිතායතනයේ ප්‍රගතිය තක්සේරු කළ නොහැකි විය.

3.3. දෘෂ්‍ය කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා.

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) නියෝජිතායතනයට අයත් රු. 12,460 ක මුදලක් 1995 වර්ෂයේ සිට අලුත්කඩේ දිස්ත්‍රික් උසාවියේ තිබුණි. මෙම කාරණය තීරවුල් කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) 1993 මාර්තු මාසයේ මුදල් අඩුවීමක් සම්බන්ධයෙන් සේවකයෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු. 25,527 ක අධිභාරයක් මේ දක්වා අයකරගෙන නොතිබුණි.
- (ඇ) නියෝජිතායතනයට අයිතියක් නොමැති ත්‍රිකුණාමලයේ ඉඩමක ගොඩනැගිලි ඉදිකර තිබුණි. මෙම දේපලෙහි ගොඩනැගිලි රු. 4,031,200 කට ප්‍රත්‍යාගණනය කර තිබුණි.

3.4 “සමුද්‍ර මාරු” පර්යේෂණ නැව අලුත්වැඩියාව හා නඩත්තුව.

ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් 1985 පෙබරවාරි මාසයේදී භාර දෙන ලද “සමුද්‍ර මාරු” පර්යේෂණ නැව පස් දෙනෙකුගෙන් යුත් කාර්ය මණ්ඩලයක් සමග 1997 දෙසැම්බර් 31 දක්වාම අක්‍රියව පැවතුණි.

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 1997 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් අවුරුදු 12 තුළ අලුත්වැඩියාව හා නඩත්තු සඳහා වැයකර තිබූ මුදලේ එකතුව රු. 14,847,203 කි.
- (ආ) වර්ෂය තුළ අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු සඳහා රු. 641,246 ක් වැයකර තිබුණි.
- (ඇ) එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන විසින් පිරිවැය රු. 20,310,000 ක්වූ අමතර කොටස් මිලට ගෙන තිබුණි.
- (ඈ) නැවේ කාර්ය මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වැටුප් සහ අනෙකුත් අදාළ ප්‍රතිලාභවල පිරිවැය රු. 480,673 ක් විය.
- (ඉ) සම්පූර්ණ අලුත්වැඩියාවන් තිසා “සමුද්‍ර මාරු” නැව වර්ෂය තුළ නිෂ්ක්‍රියව පැවතුණි.

3.5 සේවක පාරිතෝෂික ප්‍රතිපාදන වෙනුවෙන් අරමුදල් ගොඩනැගීම.

1997 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවක පාරිතෝෂික සඳහා රු. 8,533,455 ක් ප්‍රතිපාදනය කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, මේ පිළිබඳ අනාගත බැරකම් පියවීමට නියෝජිතායතනය විසින් අරමුදලක් ගොඩනගා නොතිබුණි.

3.6 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු.

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

(අ) තාප්පයක් ඉදි කිරීම සඳහා වන රු. 649,056 වටිනාකම ඇති ටෙන්ඩරය ඉහළම අගය සහිත ටෙන්ඩර්කරුට ලබා දී ඇත.

3.7 නිෂ්ක්‍රීය සම්පත්.

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ඉඩමේ සමහර කොටස්, 'සමුද්‍ර මාරු' පර්යේෂණ නැව, වාහන 3 ක් සහ සමහර ගොඩනැගිලි ඉඩ පහසුකම් නිෂ්ක්‍රීයව පැවතුණි. මෙම සම්පත් උපයෝජනයට හෝ උචිත විකල්ප කාර්යයන් සඳහා යෙදවීමට නියෝජිතායතනය විසින් සුදුසු පියවර ගෙන නොතිබුණි. මෙම සම්පත් වර්ෂ එකේ සිට දොළහ දක්වා විහිදි කාලපරිච්ඡේදයන් තුළ නිෂ්ක්‍රීයව පැවතුණි.

3.8 හඳුනාගත් පාඩු.

- (i) වාහන අලුත්වැඩියාවන් සඳහා රක්ෂණ ආවරණ රු. 110,000 චුවත් රක්ෂණ සංස්ථාව ගෙවන ලද්දේ රු. 99,000 ක් පමණි. පාඩුව රු. 11,000 කි.
- (ii) ඇප බැඳුම්කර මත විදේශ විශ්ව විද්‍යාලයන්හි ශිෂ්‍යත්ව සඳහා ගොස් තිබුණු නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු ශිෂ්‍යත්ව අවසන් කර ආපසු පැමිණ නොතිබුණි. රු.2,467,370 ක මුදලක් අයකර ගැනීමට සුදුසු නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා නියෝජිතායතනය විසින් මෙම කරුණ නීතිපති වෙත යොමුකර තිබුණි.

3.9 කාර්ය මණ්ඩල පිරිවැය.

එක් එක් වර්ෂය යටතේ විශ්ලේෂණය කරන ලද 1998 සහ 1997 වර්ෂවල සාමාන්‍ය කාර්ය මණ්ඩල පිරිවැය සැසඳීමේ ප්‍රකාශයක් පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	සේවක සංඛ්‍යාව		සේවකයෙකුට සාමාන්‍ය පිරිවැය	
	1998	1997	1998	1997
			රු.	රු.
විධායක	68	64	163,338	125,906
විධායක නොවන	234	226	76,829	63,013
	302	290	96,308	76,893
	===	===		

3.10 වාහන උපයෝජනය.

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වාහන 32 ක ඇණියක් නියෝජිතායතනයට තිබුණි. වෙනම ශීර්ෂ යටතේ මෙම විස්තෘ දක්වන නිසි ගිණුම් වාර්තා නොමැතිවීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම ඇණියේ ධාවන හා නඩත්තු පිරිවැය තක්සේරු කිරීමට නොහැකි විය. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම ඇණියේ ඉන්ධන සඳහා මුළු පිරිවැය රු. 1,379,564 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපී ඉතුරු වර්ෂයේදී රු. 1,136,714 ක් විය. එක් එක් වාහනය වෙනුවෙන් ධාවනය කළ දුර, ඉන්ධන පාරිභෝජනය, අලුත්වැඩියා විස්තෘ යනාදිය දැක්වෙන ලෙස ධාවන සටහන්පසහ ලොග් පොත් නිසි ලෙස ලියා නොතිබුණ බවද නිරීක්ෂණය විය. එබැවින්, එක් වාහනයේ පරිභෝජනය කළ ඉන්ධන පිරිවැය, ලීටරයකට කාර්ය සාධනයේ සාමාන්‍ය සහ වාහනයකට අලුත්වැඩියා පිරිවැය නිශ්චය කිරීමට නොහැකි විය.

3.11 අයවැය ලේඛනය පාලනය.

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අයවැය ලේඛනය හා තථ්‍ය ආදායම් හා විස්තෘ අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූ හෙයින් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස උපයෝගී කරගෙන නොමැති බව පෙනේ.

3.12 සංස්ථාපිත සැලැස්ම.

1996 - 2000 කාලය සඳහා සංස්ථාපිත සැලැස්ම සකස් කර ඇතත්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එය අනුමත කර නැත.

4. පද්ධති හා පාලන.

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර ඉදිරිපත් කරන ලද මාගේ විස්තරාත්මක වාර්තාව මගින් නියෝජිතායතනයේ සභාපතිවරයා ගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී.

පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළයුතු වේ.

- (අ) ස්ථාවර වත්කම්.
- (ආ) ණයගැතියෝ සහ ණයහිමියෝ.
- (ඇ) මිලදී ගැනීම් සඳහා අත්තිකාරම්.
- (ඈ) අයවැය.
- (ඉ) වාහන උපයෝජනය.
- (ඊ) අභ්‍යන්තර විගණනය විසින් මෙහෙයුම් සහ වාර්තා සමාලෝචනය කිරීම හා අගැයීම.
- (උ) ටෙන්ඩර් ක්‍රියාපටිපාටිය.
- (ඌ) ගිණුම් තැබීම.
- (ම) රජයේ ප්‍රතිපාදන.
- (ඹ) පුස්තකාල පොත්.

(එස්.සී.මායාදුන්නේ)
සහකාර විගණකාධිපති.